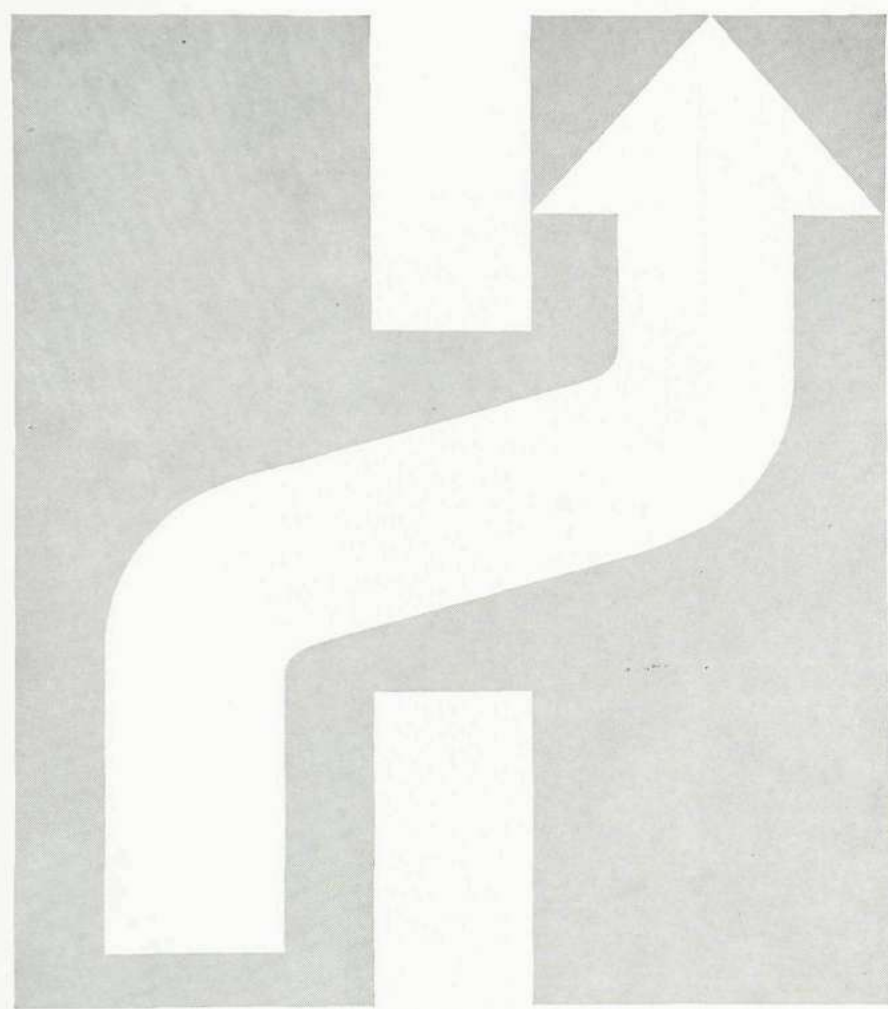

Kontakten

3.9 1967

Ericsson
LM

LM-ARNAS TIDNING

NR 4 1967

VD-skifte i Nederländerna

Kontakten

LM-arnas tidning

Ansvarig utgivare: Hugo Lindberg
Redaktör: Sigv. Eklund, tel. 2453
Redaktionssekr.: B H W Ekstrand, tel. 4036
Bitr. redaktionssekr.: Ulla Nordström
tel. 3113

Redaktionskommitté:

Gertrud van der Laken, Vt 36 tel. HF 2736
Arne Löwander, Xr, tel. HF 40 '6
Folke Zandin, Vas, tel. HF 2611
Einar Österlund, Oy, tel. HF 2108

Lokalredaktörer:

Malte Björklund, BA, Hans Hansson, Erga,
E Wandel, Gröndal, C Åhsberg Kabel-
verket, Älvsjö, G Falkman, Östersund,
Alf Carlsson, Katrineholm, Kurt Widegren,
Mölnådal, Ivar Rohdin, Söderhamn, G Ja-
cobsson, Visby, Å Elmqvist, Örebro, G
Svensson, Alpha, J Schein, ÖKB, Lars
Christofferson LMS, PO Nyhult, Rifa,
S Hallstedt, Ermi, A Hofström, SIB, L Falk,
Alingsås, L Eneroth, SRA, A Kvarnfors,
Norrköping

Omslagsbilden:

Vi nalkas den 3 september 1967 - dagen H
- med snabba steg. Efter det datumet ser vi
inte den här skylten mer. Men vi hoppas
den då har trängt in ordentligt i medvetan-
det så att vi gör och kör rätt...

Ur innehållet:

Sida

VD-skifte i Nederländerna	66
Höjda sjukbidrag	67
Vad gör vi inom LM inför dagen H?	68
Duktiga skyddsombud belönade	71
Skyddsträff för Stockholmsmontagen	71
Ergonomi	72
Nytt kontor i Årstadal	76
LM köper porslinsfabrik	76
Underhållskonferensen 1967	77
LM samverkar med vaktbolag	77
Kristianstad dubblar arbetsstyrkan	77
EIRMA-kongress	77
ICT 1902 till Försvarets Fabriksverk	78
ICT kollar 200 skobutiker	78
Ny nätkatalog	79
Räknesticka med decimalkomma	80
Sommarspelen 1967	81
Tidningsbilaga medföljer del av upplagan	

J. Badon Ghijben

E. Brandsma

Direktör J Badon Ghijben avgick den 30 juni 1967 efter uppnådd pensionsålder från sin befattning som verkställande direktör i Ericsson Telefoonmaatschappij, N.V., Rijen, Nederländerna. I samband därmed har han inträtt som ledamot i bolagets styrelse.

Efter examen vid Tekniska Högskolan i Delft 1929 började direktör Badon som försäljningsingenjör på telefonavdelningen hos Koopman & Co. i Amsterdam, som på den tiden var L M Ericssons agent i Nederländerna. När koncernen 1932 startade ett eget försäljningsbolag i Haag övergick han i dess tjänst och när det efter några år sammanslogs med L M Ericssons tillverkningsbolag i Rijen flyttade han dit. 1945 blev han verkställande direktör. Under hans insiktsfulla ledning har bolaget kraftigt utvecklats så att det nu har över 700 anställda vid fabriken i Rijen, försäljningskontoret i Haag och montageavdelningarna i Rotterdam och Amsterdam. Utanför bolaget har han tagits i anspråk för ett flertal förtroendeuppdrag. För sitt arbete till svensk industri fromma erhöLL direktör Badon 1955 riddartecknet av den svenska Vasaorden. Han är en av det fåtal av koncernens medarbetare utanför de

svenska bolagen som belönats med L M Ericssons guldmedalj.

På avgångsdagen den 30 juni utnämndes direktör Badon till riddare i den nederländska Oranje Nassauorden och erhöLL Rijens kommuns hedersmedalj. På kvällen samlades bolagets hela personal på Stadstheater i Tilburg där bolagsledningen och de anställda varmt hyllade och tackade honom för hans insatser under nära 38 års tjänst. Genom sina förnämliga personliga egenskaper och sitt varmhjärtade och oavlätliga intresse för de anställdas personliga välfärd har direktör Badon både inom och utom bolaget vunnit en stor skara vänner som nu önskar honom att få njuta sitt välförtjänta otium.

Till ny verkställande direktör i ETM från den 1 juli 1967 har utnämnts dess vice verkställande direktör E Brandsma. Efter ingenjörsexamen 1931 tjänstgjorde direktör Brandsma några år i den nederländska PTT-förvaltningen och därefter i en liknande befattning på Java. Efter krigsslutet återvände han till Nederländerna och anställdes 1947 hos ETM som chef för telefonstationsavdelningen. Han blev vice verkställande direktör 1966.

Organisationsändring

■ Fr. o. m. den 1.9.1967 sammanförs moderbolagets rationaliserings- och dataverksamheter, för närvarande fördelade på Dpo, Dhr och Ud, till tre instanser, direkt underställda HD. De har följande arbetsuppgifter:

Organisation-Dho. Dho skall arbeta med frågor, som rör bolagets organisationsstruktur, ansvars- och arbetsfördelning, och efter bolagsledningens beslut medverka till att genomföra nödvändiga förbättringar. Dho skall också utveckla och sammanhålla moderbolagets integrerade administrativa system. Chef är ekon. mag. Finn Hansen.

Rationalisering-Dhr. Dhr skall svara för rationalisering av arbetet på kontoren och utveckla erforderliga nya metoder inom rationaliseringsområdet. Chef är Dhr överingenjör Harald Boye.

Datateknik-Dht. Dht skall svara för programmeringen av administrativa system samt driften av moderbolagets datamaskiner. Chef är Dht ingenjör Sverre Sem-Sandberg.

Samtidigt tillsätts under HD en stabsfunktion, **Concernrationalisering**, med uppgift att verka för att moderbolagets och dotterbolagens administrativa system anpassas till varandra och att erfarenheter från rationaliseringsarbetet på kontoren inom koncernens olika enheter

kommer samtliga företag till godo. Till innehavare av denna befattning har utsetts tekn. lic. Jöns Ehrenborg, DhG.

■ För att effektivisera Ericsson-koncernens insatser inom signalområdet bl. a. genom bättre utnyttjande av moderbolagets tekniska resurser kommer L M Ericssons Signalaktiebolag den 1 januari 1968 att uppgå i moderbolaget och därmed upphöra som självständigt bolag.

Signalverksamheten kommer utifrån sett att bedrivas på samma sätt som hittills. Inom moderbolaget kommer verksamheten organisatoriskt att ingå som en avdelning - Signalavdelningen - inom MI-divisionen. Chef för denna avdelning blir civilingenjör Gösta Neovius.

■ Försäljningen av fabrikationsmateriel till utländska tillverkningsbolag samt försäljningen av reservdelar till kunder, agenter och dotterbolag handhas för närvarande av respektive divisioner och av Lf.

I avsikt att erbjuda avnämarna den förenkling i beställningsförfarandet som en enda instans innebär för dem och för att på samma gång erhålla en rationellare organisation av denna verksamhet bildas fr. o. m. den 1.9.67 en ny avdelning, »Allmänna försäljningsavdelningen» F, direkt underställd HD. Till chef för avdelningen har utsetts ingenjör S Forsberg, som får beteckningen FC.

■ Till vice verkställande direktör i Ericsson Telefoonmaatschappij N.V., Rijen, Nederländerna, har från och med den 1 juli 1967 utnämnts civ.ing. C-I Schultz. Ingenjör Schultz är född 1925. Han anställdes hos LME 1951 och kom till ETM 1959 som verkställande direktörens assistent för verkstadsfrågor. Sedan 1962 är han företagets produktionschef.

■ Inköpschef Karl-Gustaf Åsbrink, Dpl, har av bolagets styrelse utnämnts till överingenjör i bolaget.

■ Som personalchef vid LMS med beteckningen EpC har från den 1 juli 1967 herr Lage Sjöberg engagerats. Herr Sjöberg har tidigare varit ansvarig för personalfrågor hos Gylling & Co.

■ Ingenjör John Ericsson (TU) har med utgången av maj 1967 slutat sin anställning vid LMS för att övergå i Elektriska Arbetsgivareföreningens tjänst. Ing. Ericsson kommer dock även i fortsättningen att arbeta för LMS som konsult i anläggningsfrågor.

■ Herr Holger Allerdahl lämnar den 31.8.1967 befattningen som ekonomichef vid MI-divisionen för att återgå till tjänsten som DmeC vid HF.

■ Till ny ekonomichef, MI/EC, från och med den 1.9.1967 har utnämnts civil-ekonom Birger Carlsson, som träder i bolagets tjänst den 15.8.1967.

Höjda sjukbidrag

Vid sammanträde den 12 juni 1967 beslutade Hjälpfondens styrelse att höja kvartalsbidraget vid långvarig arbetsoförmåga till 300 kronor från nuvarande 200 kronor.

För arbetare under 18 år höjs bidraget från 110 till 150 kronor.

Samtidigt beslöt styrelsen att höja bidraget till anställd arbetare vid förälders (som inte tillhör anställd arbetares hushåll) dödsfall till 275 kronor från nuvarande 250 kronor.

Ändringarna trädde i kraft den 1 juli 1967.

NÄP

KOMMER...

... SKALL VI

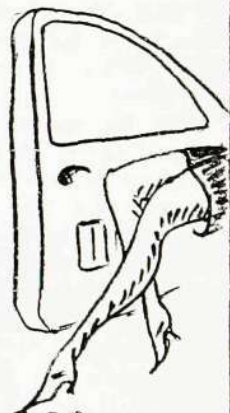

Visst é já lugn!
Nä nu... Hur grönt
ská de bli innan
han áker? Grr, Gr

TA DÉ LILLA LUGNA,

TITTA NOGA
ÅT ALLA
HÅLL,

GE FÖRE-
TRÄDE ÅT
ÖGERKOMMANDE,

OCH

SE OSS OM
INNAN VI
STIGER UR,

MANNARS...
BOOM

H.P. S.M.

Vad gör vi inom LM inför dagen H?

SKV (PITEÅ)

– Vi ska bedriva h-trafikpropaganda hela vintern, säger fabrikschefen Nordlund. Vi tror nämligen att den kritiska perioden inte kommer under dagarna kring själva omläggningen utan efter ett par månader, under vintern.

– För övrigt ska vi vid dagen H sätta upp anslag vid utfartsgrindar och på anslagstavlor. Några ombyggnader behöver vi inte göra eftersom fabriken inte är så stor och vi inte har någon tättrafik utanför, slutar hr Nordlund.

KV (HUDIKSVALL)

– Vi håller fortfarande på och bygger Hudiksvallsverkstaden och den är från början planerad för högertrafik. Vi behöver därför inte göra några ändringar, upplyser platschefen Bengt Modigh.

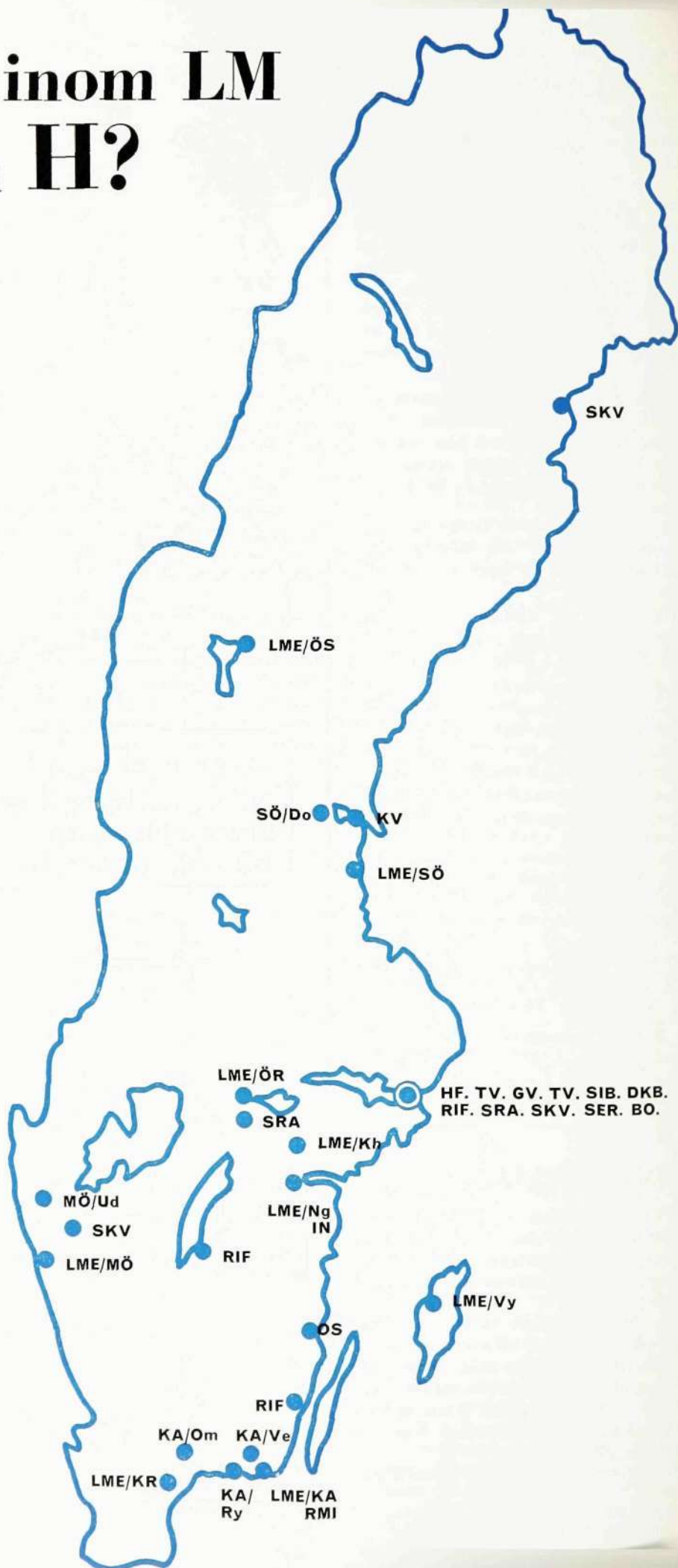
SÖ (DELSBO)

– Eftersom vi inte förfogar över truckar eller andra fordon, behöver vi inte vidta några speciella åtgärder när det gäller trafiken, skriver föreståndare Thore Hedberg.

Men för personalens säkerhet inför dagen H, har vi tillsatt två vägledare. De ska hjälpa de anställda när dessa ska till och från verkstaden. Vägledarna deltar i kurser som ordnas av Delsbo trafik-säkerhetskommitté. Vi har även haft besök av representanter för denna kommitté. De har på ett mycket upplysande sätt informerat och visat film om trafik-säkerheten.

SÖ

– Vi har inte legat på latsidan vid Söderhamnsfabriken när det gällt att förbereda dagen med stort »H», meddelar Ivar Rohdin. Av polisen trimmade vägledare – uttagna bland tjänstemän och verkstadspersonal – kommer att finnas utplacerade på speciella platser. Under augusti ska det propageras genom affischer på anslagstavlor. Vi funderar även på att använda högtalaren i fabriken för att ge personalen påminnelse. Även utanför fabriken sätter vi upp anslagstavlor till hjälp åt trafikanterna.

ÖR

Hos Örebro-fabriken behöver vi inte göra några speciella omändringar, berättar platschefen ing. Å Elmquist. Men vi ska passa på att enkelrikta trafiken på gården så, att man åker in genom södra porten och ut genom norra. Örebro stad ska ge ut en folder som visar förändringarna i staden. Foldern ska delas ut till de anställda.

SRA (KUMLA)

– SRA Kumla tillverkar en bärbar radiostation som heter B 70 och som inköpts av civilförsvaret för att användas i samband med högertrafikomläggningen, berättar ingenjör Nilsson. För övrigt följer Kumla-fabriken direktiven angående anläggningen från SRA i Stockholm.

HF, TV

Om ändringarna inom HF- och Tellusområdet meddelar Dpa Mikko Andersson.

– Det assymetriska ljuset på ett 75-tal bilar ska ändras och tre skåpbilar ska få nya dörrar på höger sida. Ett 15-tal trafikmärken och – speglar flyttas. Omkring 50 vägledare utbildas för att tjänstgöra på ca 10 platser i närheten av LME:s anläggningar. Vägledningen äger rum i samband med arbetstidens början och slut veckan efter dagen H och sker i samarbete med grannföretaget AB Helios. Slutligen får ett 100-tal chaufförer information om trafiksystemet i högertrafik – Stockholm kort tid före dagen H.

GV

– Det enda vi gör inför dagen H, upplyser ing. Arne Korinder, är att vi delar ut H-broschyrer bland de anställda. Eftersom vi inte har någon egen tomt och vi hys fastigheten, behöver vi inte vidta några andra åtgärder. Omskytningar och ombyggnader utanför fastigheten står Stockholms stad för.

SRA

– Kungsholmspolisen har utbildat tre instruktörer från SRA under maj, meddelar EpC Lars Eneroth. Dessa tre ska under augusti i sin tur informera ett antal vägledare som söks på frivillighetens väg.

Under maj hade vi även ett informationsmöte för företagets chaufförer där Stig Höglund från Stockholms Trafiksäkerhetskommitté svarade för informationen. Under augusti ska chaufförerna få genomgå trafikomläggningar m. m.

SKV

– Våra chaufförer ska genomgå en specialutbildning för högertrafik, omtalar förrådsförvaltare Edvin Vedberg. Vidare ska vi ändra ljuset på bilarna till högerassymetriskt. Vi ställer också vägledare till förfogande för Sundbybergs stad.

RIF

– På Rifa i Stockholm ska vi bl. a. skaffa Verkstadsföreningens broschyrer på främmande språk för att informera den utländska arbetskraften, meddelar verkstadschefen ingenjör Parnéus. Vi kommer också att lämna information via högtalarna och ha två vakter utställda för att hjälpa fotgängarna tillrätta.

Vid Rifa i Kalmar, berättar ingenjör Gustafsson, tänker vi låta skyddsombuden i viss utsträckning tjänstgöra som vägledare.

Rifa i Gränna har endast 150 anställda, säger ingenjör Lindblad, så därför har vi inte planerat så stora arrangemang i samband med omläggningen. Viss enkelriktning inom området har skett och skyltar har börjat sättas upp.

BO

Några större förändringar inom industriområdet kommer inte att ske, skriver ing. R Ahgren. Ett mindre antal vägskyltar ska flyttas. Viss personal från bolaget biträder vid trafikomläggningen inom Tyresö kommun, särskilt på vägarna omkring industriområdet. Våra ut- och infarter läggs om senare enligt den nya stadsplanen.

DKB

– DKB lättar bördorna för Solna Stads Trafiksäkerhetskommitté genom att bidra med två vägledare under arbetstid, säger Julius Schein. Dessa bevakar under hela arbetsdagarna efter omläggningen fram t. o. m. den 11 september ett livligt trafikerat övergångsställe, Industrivägen–Solnavägen, i närheten av DKB:s lokaler. Vad beträffar de anställdas insatser under fritid har dessa organiserats direkt genom Solna Stad.

KV

De enda åtgärder som behöver vidtas, rapporterar VbC Gösta Ericsson, är att flytta resp. komplettera vägtrafikskyltar. Trafiklederna kan användas oförändrade. Det kan också bilar och truckar utom beträffande det assymetriska ljuset.

Eftersom omläggningen till högertrafik innebär så stora fördelar i fråga om

förbättrad sikt, behövs inga vägledare. Men vi vill nämna att en hel del av personalen genom propaganda anmält sig som frivilliga vägledare inom olika distrikt, slutar Gösta Ericsson.

Kh

Kamrer Jurstrand vid Katrineholmsfabriken informerar, att infarten till Katrineholmsfabriken helt byggts om inför högertrafikomläggningen och det arbetet blev klart redan i våras. Veckan efter den 3 september sker informationer via högtalarna strax före lunch och alldeles före arbetstidens slut för att påminna om omläggningen. Man har även diskuterat att ställa ut vakter för att hjälpa gångtrafikanterna.

Ng

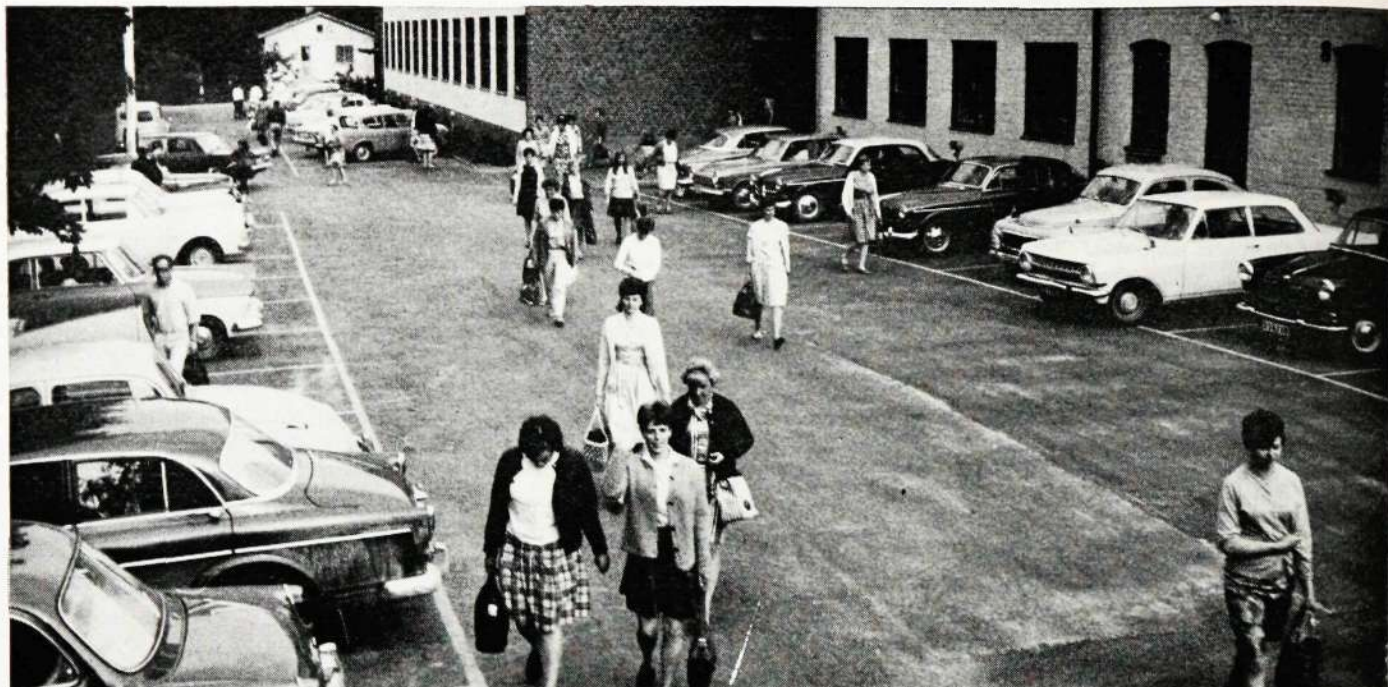
Ingenjör Harald Carlsson berättar att hela veckan efter dagen H ska man påminna om högertrafiken via högtalare. Vidare tillsätter man 4–5 vägledare. Eftersom fabriken ligger mitt inne i Norrköpings centrum, står staden för nödvändiga ombyggnader av gatorna.

IN

– Parkeringsplatsen vid Ingelstafabriken i Norrköping har helt byggts om under semesteruppehållet för h-trafikomläggningen, berättar verkmästare Curth Nilsson. Broschyrer delas ut till personalen i samband med luncherna och vakter ska ställas ut den 3 september för att hjälpa trafikanterna. Vi ska också hålla fler informationsmöten på Folkets Hus och flytta trafikskyltar.

Vi gissar att tusentals ton vit färg går åt för högeromläggningen. Här målar vår man i Oskarshamn parkeringsplatsen utanför fabriken. Enbart där gick det åt över 40 kg vitfärg!

Man springer hit och man springer dit. Efter dagen H gäller det att hålla reda på sig och se till vänster. Motiv från arbetets slut vid Delsbo-fabriken.

Ud

Hr Rolf Martinsson rapporterar att på förslag från L M Ericsson utbildar Högertrafikkommissionen vägledare från berörda industrier i Kurödsområdet. Om det finns tillräckligt med intresse blir det också en informationsträff i augusti med föredragshållare från HTK.

SKV (ALINGSÅS)

– Vår aktivitet inför dagen H går mest ut på information, uppger disponent T Callmin. Vi delar bl. a. ut broschyrer. Inga ombyggnader behövs.

MÖ

Redan under hösten 1966 började vi arbetet inför H-trafikomläggningen, skriver K Widegren. Då utsågs bl. a. en kontaktman gentemot trafiksäkerhetskommittén i Mölndals stad. Kontaktmannen har hållit täta kontakter med kommittén och svarar för uppläggningsen av våra aktiviteter inför dagen H.

I mars arrangerades ett informationsmöte för personalen. Bl. a. berättade fru Ulla Blomkvist från Högertrafikkommissionen med hjälp av ljusbilder vad som gjorts och ska göras i Göteborgsområdet vad beträffar information till allmänheten, ombyggnad av gator, etc.

Vi har skaffat en manövergård för att personalen i god tid ska få öva högertrafik. Övningskörning har fått äga rum en gång per vecka under ledning av MÖ:s motorklubb.

Under augusti utbildar två instruktörer

17 vägledare som under en vecka efter omläggningen ska hjälpa trafikanter vid gatukorsningar och utfarter i grannskapet, slutar hr Widegren.

Vy

– Här behövs inte göras så mycket eftersom Visby-fabriken byggts så sent att den från början planerats för högertrafik, omtalar disponent Gustafsson. Men vi ändrar på skyltar och tillsätter trafikvakter.

OS

– Vid Oskarshamnsfabriken har det varit full fart på förberedelserna inför övergången till högertrafik, skriver hr Lars-Erik Enarsson.

Genom att fabriken ligger alldeles intill riksväg 15 räknar vi med stora risker vid in- och utfart på denna väg. Två vägledare har därför utsetts. De utbildas av polisen och ska under de första H-trafikdagarna visa de anställda tillräta när de åker till och från arbetsplatsen.

Några parkeringsproblem har vi inte. Vår parkeringsplats omfattar 5 000 kvm. Den är ännu inte riktigt färdig och vi har därför ett ypperligt tillfälle att anpassa den för högertrafik. Ett par man har hållit på att måla parkeringsfickor på asfalten, och hittills har de lyckats göra av med över 40 kg vit färg. Vi planerar också att införa fartbegränsning till 20 km och att måla färdriktningsskyltar.

KA

I alla verkstadslokaler som hör under Karlskronafabriken – förutom KA själv även anläggningarna i Vedeby, Ronneby och Olofström – kommer alla skyltar »Gå till vänster» att bytas ut mot skyltar »Gå till höger», uppviser kamrer S Lindahl. Vidare skall propagandamaterial och minnesskyltar sättas upp. Radioanläggningarna används dagarna före omläggningen till propagandaåtgärder. Skyddskommittén intresserar sig under augusti speciellt för högertrafikfrågor. Körbanan vid Karlskronafabrikens lastbrygga kommer att enkelriktas.

RMI

AB Ermi, Karlskrona har bildat en speciell högertrafikkommitté för att planera de åtgärder som behöver vidtas, meddelar Sigvard Hallstedt. Industriområdet är inte så stort. Därför behöver inte något ändras där. Kommitténs huvuduppgift blir att sprida kännedom om H-trafik. Något litet av denna verksamhet har förekommit under våren. Den ska intensifieras under hösten.

ABA (KRISTIANSTAD)

– Tiden närmast före och efter dagen H kommer vi att komplettera och intensifiera den allmänna upplysningen med affischer och anslag, uppger planeringschef Bengt Gerger. Ett tiotal anställda utbildas till vägledare. De ska vid arbetets början och slut leda trafiken vid in- och utfarten till fabriken och vid de större vägkorsen i närheten. Även buss-hållplatsen hålls under kontroll.

Midsommarkransen:

Duktiga skyddsombud belönade

Med fina »guldpengar» på bringan dekorerades 13 skyddsombud och en verkmästare vid HF/V och Tellus/V den 15 juni i Midsommargården.

De erhöll Föreningens för Arbetarskydd förtjänsttecken för att de gjort frivilliga insatser inom skyddstjänsten under lång tid. Övriga skyddsombud, ledamöterna från resp. skyddskommitté och inbjudna gäster mötte upp för att hylla dem.

Kvällen inleddes med att överingenjör Torsten Wahlberg, DpT, hälsade välkommen. Sedan följde två intressanta föredrag.

Intendent Stig Sandén, Arbetsledareinstitutet, informerade om ergonomi (= arbetarskydd) i praktisk tillämpning och illustrerade detta med ibland verkligt drastiska bilder. (Se art. sid. 72). Bästa sättet att undvika yrkesskador, berättade han bl. a., är att stå eller sitta rätt vid sin maskin eller sitt arbetsbord. En felaktig arbetsställning medför också att man kan bli onödigt trött eller få ont i rygg, armar och ben.

Kanslichef Erik Thörnberg, Arbetarskyddsnämnden, upplyste bl. a. att antalet yrkesskador under fjolåret uppgick till 125 000 och befarade att omläggningen till högertrafik skulle medföra än dystrare siffror för 1967: det är viktigt att vi observerar att det kommer att råda h-trafik även inom industriområdet. Han betonade också vikten av utbildning i arbetarskyddsfrågor.

Så delade Otto Westling, generaldirek-

Karl Landerholm, HF/Vt 19, är Midsommarkransens »rekordombud». Han har varit skyddsombud i 28 år och fick förtjänsttecken 1951. Här flankeras han fr. v. av fru Linnéa Hellström T/V avd. 744, och fr. h. av fru Anna Holm, HF/Vt 19 som båda fick förtjänsttecken i år.

tör i Arbetarskyddstyrelsen och tillika ordförande i Föreningen för Arbetarskydd, ut förtjänsttecknen till de 13 skyddsombuden och verkmästare Nils Andersson, HF/Vt 19.

Med en god middag i D-husets matsal på HF rundades så kvällen av. Dir. Arne Mohlin passade på i sitt tal att sporra var och en till fortsatta insatser för den viktiga skyddstjänsten.

Adolf Jansson, huvudskyddsombud vid HF/V, tackade för maten.

Belönade skyddsombud:

fru Anna Holm, Vt 19, fru Linnéa Hellström, Vt 744, Gunnar Alexandersson, Vt 19, Torvald Andersson, Vt 18, Olof Edlund, Vt 17, Gösta Ekhammer, Vt 07, Lennart Gustafsson, Vt 748, Gösta Hjelm, Vt 25, Adolf Jansson, Vt 11, Hans Karlsson, Vt 13, Valter Savrén, Vt 15, Sven Sjögren, Vt 16, Torsten Törnblad, Vt 17.

Skyddsträff för Stockholmsmontagen

Skyddskommittén för Montage och Service i Stockholm höll den 9 juni en skyddsträff med skyddsombuden i Hägerstensåsens Medborgarhus. Mötet bjöd bl. a. på historia, redogörelse och statistik om skyddsverksamheten.

Ordföranden i skyddskommittén ing. S Garhult, X/IsC, hälsade välkommen och hoppades bl. a. att träffen skulle ge goda uppslag inför kommande skyddsarbete.

Huvudskyddsombudet E Malmgren, X/Iss, gav en kort historik över skyddsverksamheten vid montagen. Den 21 dec. 1949 hölls skyddskommitténs första sammanträde. Sedan dess har den utfört mycket nyttigt arbete, bl. a. skaffat ändamålsenliga och säkra trappstegar, förbättrat säkerheten hos elektriska handverktyg, utgivit »Skydds föreskrifter», anordnat arbetarskydd- och samaritkurser och visat skyddsfilmerna för montagepersonal.

Verkmästare F Andersson, X/Iss, ansåg bl. a. i sitt anförande att skyddsombuden var mycket kunniga i skyddsfrågor men att de mer än nu bör rapportera upptäckta brister till sina montageledare. Anmäl genast t. ex. om en stege är ranglig, om gummisladdarna har trasiga stick-

proppar eller om lösa verktyg lämnats kvar på stegar och kabelknippen.

Skyddsing. E Silfverhielm, X/Ips, visade några diagram över olycksfallen vid montagen i Sverige 1948–1966. Av dem framgick att olycksfallen sedan 1955 varit

Forts. på sid. 80

Deltagare i Stockholmsmontagens skyddsträff, stående fr. v.: O Åkerblom, F Andersson, A Hultberg, E Nord och K Skogeland alla från X/Iss. Sittande fr. v.: X/Isb, W Olsson, X/Isa, T Rosengren, X/Iss, E Silfverhielm, X/Ips och E Malmgren, X/Iss.

ERGONOMI

— hur man trivs på arbetsplatsen och jobbar bättre

Författaren till artikeln
intendent Stig Sandén, ALI

Låt oss först klargöra vad ergonomi (eller bioteknologi) rör sig om. Helt enkelt att samverkande faktorer på arbetsplatsen ger större trivsel och effektivitet.

Människan och hennes maskin och den miljö i vilken maskinen står i måste vara samspelade för att arbetsresultatet skall bli maximalt med minsta möjliga påfrestning på den mänskliga organismen.

Detta gäller inte enbart arbetsplatserna ute på verkstäderna utan i lika hög grad på kontoren. Hur vi sitter och hur vi står, arbetshöjd, ljus och buller, alla dessa faktorer måste samverka för att människan skall fungera väl – och med arbetsglädje.

Man blir mycket lätt »hemmablind» eller »verkstadsblind» för de ergonomiska synpunkterna. Det är lätt att förbise belastningar som inte är direkt påtagliga. Vi skall ta upp en del belastningar som kan vara aktuella.

Cirka två tredjedelar av alla människor får förr eller senare ryggbesvär i en eller annan form. Hos många människor uppträder ryggbesvären redan i lägre åldrar. Vad som kan göras för att skona ryggen både i arbete och på fritid är värt att göra. Det är framförallt tunga lyft i böjda och vridna ställningar som är de största riskmomenten. Här spelar också gripbarheten in på de föremål man skall arbeta med, likaväl som det utrymme man har till förfogande.

Lyft, transport och fasthållning av bördor är vanligen orsaker till tungt arbete. Även ganska små vikter, som måste hanteras långt ut från kroppen, belastar oss kraftigt på grund av ogynnsamma hävstångsförhållanden i vår muskulatur.

En person som *måste* lyfta med händerna bör instrueras till så skonsam arbetsteknik som möjligt. Detta är särskilt viktigt att påpeka för yngre och oerfarna. De äldre och erfarna har med tiden lärt vad som är olämpligt. Samtidigt måste de äldre befrias från manuella lyft så långt det är möjligt. De får ofta svårt att lyfta med t. ex. böjda knän på grund av förslitningar i knä-, höft- och fotleder.

Tyngden i arbetet kan ofta underlättas

eller elimineras genom att man organiserar om arbetet eller skaffar hjälpanordningar. Men då gäller det att skaffa snabba och lättmanövrerade redskap så att de verkligen utnyttjas. Alltför ofta ser man dessa vara oanvända, medan lyft med händerna görs i stället. Enkla justeringar och en systematisk uppföljning av lyftverktyg och redskap ur användnings-synpunkt skulle säkert rädda många ryggar.

Skakningar från truck-, bil- och traktorsitsar är inte heller lämpligt för dåliga ryggar. Bra sitsar – som minskar vibrationerna och verkligen ger stöd för ryggen – på fordon är nödvändiga.

Sitt ofta!

Vi bör så ofta vi kan sträva efter sittande arbetsställning. Man bör tänka noga på de fysiologiska förutsättningarna när man väljer arbetsstolar och arbetsbord. Det skall finnas god plats för knän så att man kommer tillräckligt nära arbetet. Knäna skall inte ständigt behöva tryckas mot hårda maskiner etc. Fötterna måste helt kunna vila mot golvet eller på en golvball.

Ryggstödet skall i första hand ställas in så att det stöder upp ländryggen eller »svanken».

Vid s. k. lätt arbete kommer det fram att även här är besvärande muskelbelastningar vanliga. Det beror ofta på att arbetet är stillasittande, stillastående och monotont.

Arbetsrörelserna styrs ofta av manöverorganens utformning och placering, vilka kan ha felaktiga arbetslägen och rörelseriktningar och dessutom vara tungmanövrerade.

Även handverktygens utformning och kondition bör man se upp med, särskilt beträffande riskerna för olycksfall.

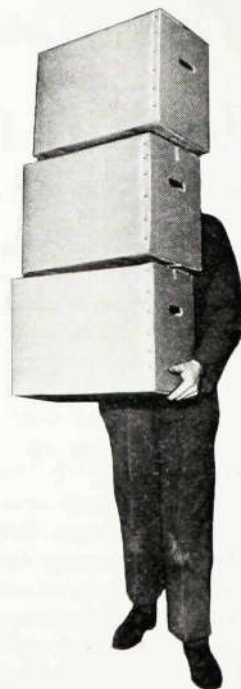
Luftens temperatur och fuktighet belastar också människan om de inte hålls inom lämpliga gränser. Tungt arbete blir »tyngre» om det utförs i varmt klimat. Kylan gör vår muskulatur stel och vi ådrar oss lättare »sträckningar» och andra besvär. Luftfuktigheten bör hålla 40–60 proc. relativ fuktighet inomhus. Luft-

hastigheten bör understiga 20 cm per sekund om inte dragkänsla skall uppstå.

Belysningsstyrkan bör vara avvägd till de synkrav som ställs i arbetet. Vid behov är platsbelysning önskvärd. Här gäller regeln att skillnaden inte får vara för stor mellan allmänbelysning och platsbelysning. Ögat tröttnas onödigt av denna ständiga anpassning efter ljusmängden. Bländningen kommer ofta från felplacerade armaturer eller genom reflexer från blanka ytor. Äldre personer har större ljusbehov än yngre. Man brukar som tumregel säga att en 60-åring behöver minst tre gånger så mycket ljus som en 20-åring för att se lika bra. Färgplaneringen bör ansluta sig väl till de befintliga ljusförhållandena.

Bullerdisciplin

Bullret i lokalerna bör bekämpas. Med buller menar man allt ljud som inte är önskvärt. Bullret har ofta irriterande inverkan på människan i vissa situationer,

Ohoj, se upp! Här kommer en levande gaffeltruck! Bättre om han hade haft en vagn eller truck att transportera lådorna på.

Med en enkel åtgärd, t. ex. en förlängd spak eller högre placerad maskin, skulle man kunna spara den här mannens rygg. Försök att ordna arbetet lättare så mär ni bättre och jobbar effektivare. Obs! Gäller även alla på kontor.

men kan också ha en direkt skadlig verkan på vår hörsel. Erhållna bullerskador är vanligen obotliga. Man kan förebygga alltför höga ljudnivåer genom att göra teknisk bullerbekämpning byggd på bulleranalyser. Vid nyplanering bör man försöka skaffa tystare maskinell utrustning, tystare processer och avskärma eller inkapsla svårare bullerkällor som inte kan tas bort.

Någon form av »bullerdisciplin» bör tillämpas – det vill säga man får inte tillåta att alla kastar metallföremål eller dylikt i plåtlådor osv. vilket ger upphov till alldeles onödigt buller.

När man försöker att utforma arbetet så riskfritt som möjligt, måste man också ta hänsyn till olycksfallsrisker som klämskador, ras vid stapling m. m. Man

måste vidare observera hudpåverkan från olika arbetsmaterial och påverkan av våra inandningsorgan genom t. ex. ångor, rök, gaser, damm, pulver och vätskor. Vid truck- och traktortransporter inomhus måste kloroxidfaran alltid uppmärksammas. Stapling med exempelvis bensindriven truck vid ständiga fram- och återkörningar inom ett begränsat område kan ge upphov till för höga koloxidkoncentrationer i luften, trots god ventilation.

Överkänslighet i huden kan man få genom ofta återkommande beröring med vissa material. Det betyder att vilken person som helst kan bli överkänslig (allergisk). Hantering bör därför arrangeras så att man så lite som möjligt kommer i beröring med sådant material. Ett viktigt hjälpmedel mot hudsjukdomar är

den personliga renligheten och riktig hudvård. Lämplig information om detta är nödvändig, liksom tillgång till goda tvättmöjligheter.

Kontorsbesvär

Det är förvånansvärt många också bland kontorspersonalen som har besvär av olika slag. Orsakerna är bl. a. den dåliga muskelträning som kontorsarbetet ger i kombination med den ringa fysiska aktivitet som den moderna människan utövar på fritiden.

De förebyggande åtgärder som kan vidtas är framförallt rätt inställda arbetsstolar. I de flesta fall är hjul på kontorsstolar helt onödiga. Detta gäller för övrigt alla slag av arbetsstolar, i synnerhet om golvet är hårt. Hjulen medför en ökad statisk muskelbelastning därför att stolen måste »hållas på plats».

Det är också angeläget att – i varje fall då och då under arbetet – kunna avlasta underarmarna, t. ex. genom att stödja upp dem mot bordsskivan eller något annat stöd.

I kontorsarbete har man ofta armarna fritt hängande från axelleden med händerna lyftade ut från kroppen. På detta sätt uppstår stora belastningsmoment på muskler och muskelfästen. Armstöd på arbetsstolar är dock vanligen inte att rekommendera – de inkräktar ofta för mycket på rörelsefriheten.

Vad kan man göra mera i förebyggande syfte? Var och en kan se om sitt eget hus genom att kritiskt granska sin egen arbetsplats både organisatoriskt och lay-out-mässigt. Man bör försöka korrigera det som kan förbättras med enkla medel: Ställa in stolen för bättre sittställning, anpassa maskinens och hjälpmedels placering för naturliga och bekväma rörelsemönster etc.

Ägna någon stund i veckan åt kroppens fysiska träningsbehov.

Om ergonomiskt tänkesätt tillämpas på ett förnuftigt sätt i arbetslivet, av så många anställda som möjligt, måste resultatet bli att vi kan utföra vårt arbete ännu bättre och framförallt med mindre ansträngning.

Rättelse

I Kontakten 3/67 råkade vi skriva att den nyinvidga telefonstationen Pôrto Alegre i Brasilien var den hittills största i landet. Detta visade sig vara en något lätt överdrift.

I stället är det så att igångsättningen av de 24 000 linjer på en gång som Pôrto Alegre-stationen har innebar den dittills största invigningen i Brasilien.

Red.

▲ Vid rymd- och flygutställningen i Paris den 26 maj–4 juni deltog L M Ericsson dels med egen monter och dels tillsammans med andra svenska utställare (Swedegroup). Bilden ovan visar LM:s monter.

► Till höger syns 37:an Viggen i aktion. Viggen rönte stor internationell uppmärksamhet på Paris-utställningen. Flygplanet är utrustat med radar från L M Ericsson (på bilden ovan syns en attrapp av radarn stående på golvet) och med central- och siktlinjesindikator från SRA.

◀ Här är verkligen plast på plats! När herrarna t. v. vid LME-chefen Björn Lundvalls Sydamerika-resa i april-67 skulle inspektera utbyggnaden av dotterbolagets Ericsson do Brasil fabrik, fick de snällt ta på sig plastpåsar för att skydda skorna från den röda brasilianska lerjorden.

Utbyggnaden, som är på 15 000 kvm, sattes i gång i januari 1967 och beräknas bli färdig första halvåret -68.

Fr. v. VD Ragnar Hellberg EDB, kontrollchef Gösta Ed EDB, VD Björn Lundvall LME, ing. Sven Friberg LME, fabrikschef Robert Brunn EDB (med ryggen mot kameran).

▲ Efter en treårig utbildning utexaminerades den 16 juni 26 telemontörer och 16 verkstads-mekaniker från verkstadens lärlingsskola vid LME/HF. Avslutningen ägde rum i Midsommar-gården. Här överlämnar överingenjör Torsten Wahlberg, DpT, premium till telemontörs-lärlingen Göran Green.

▲ Ett 70-tal av Karlskronafabrikens tjänstemän har under vären gått på kurser i automatisk da-tabehandling (ADB) dels för att lättare kunna arbeta med databehandlade handlingar, dels för att deras arbetsrytm i viss mån bestäms av datacentralens bearbetningstider.

På grund av det stora intresset har tre sådana här kurser arrangerats. En offentlig i samarbete med Blekinge Rationaliseringsförening och L M Ericsson Data AB (DKB) och två interna, där DKB också varit medarrangör. Man hoppas kunna fortsätta kurserna i höst.

Ovan lyssnar några av Karlskronafabrikens damer intresserat på Bengt Cornelius' — system-man på KA:s dataavdelning — undervisning i ADB.

▲ Mr. Garratt från The Science Museum i Lon-don besökte L M Ericsson under juli. Han är in-tresserad av teknik i allmänhet och telefoni i synnerhet. Med sig hem från besöket fick han bl. a. ett löfte från LME om att till Londons tekniska museum skänka en kod- och en koor-dinatväljare och förmodligen också en kod-väljare-PABX typ AKD 735.

▶ Senaste nytt i glasögonväg: Telefonbrillor! De är redan en stor modefluga i Miami, USA. Något för L M Ericsson att ta upp på tillverk-ningsprogrammet?

Nytt kontor i Årstadal

Ungefär 200 LM-are har sedan mars i år fått nytt tak över huvudet. Då flyttade tre avdelningar och två sektioner från det något trångboddade HF till ett nybyggt kontorshus i Årstadal (Stockholm), vackert beläget invid Årstaviken.

Huset är fem våningar högt. L M Ericsson hyr det översta planet, vilket ger en effektiv kontorsyta på 2 100 kvadratmeter. Där »bor» avdelningarna för koncerninköp (Dpi) och patent (Dtp), Telefonstationsdivisionens avdelning för montage och service (X/I), dess sektion för försäljning av strömförsörjningsanläggningar (X/Yk) och slutligen den från 1 sept. i år nyinrättade avdelningen för allmän försäljning (F).

Bottenvåningen i huset disponerar bl. a. företag som är leverantörer åt L M – ett praktiskt arrangemang som underlättar affärsförbindelserna. Mellanvåningarna ska postverket hyra.

LM-arna i Årstadal stortrivs och det är inte att undra på:

- Lokalerna är moderna och ljusa.
- Parkeringsplatser finns det ganska gott om, både i husets egna garage och på planen utanför.

Det nya kontorshuset i Årstadal.

- Lunch äter LM-arna mot kupong i en grillbar i bottenvåningen, där enligt dem själva »koncernens bästa mat» serveras.

Men några önskemål finns: butiker för personliga inköp, bank och post.

Platschef är överingenjör K G Hansson (X/IC).

LM köper porslinsfabrik

L M Ericsson har köpt Karlskrona Porslinsfabrik. Överenskommelsen bekräftades den 29 juni av Stadsfullmäktige i Karlskrona. Därmed har sysselsättningsläget i staden ljusnat betydligt eftersom det nu finns möjlighet att bereda sysselsättning åt den permitterade personalen vid porslinsfabriken, samtidigt som L M Ericsson kan tillgodose sitt expansionsbehov i Karlskrona.

Porslinsfabriken, som drivits av Uppsala-Ekeby sedan 1942, har sysselsatt 170 kollektivanställda och 70 tjänstemän. Den ligger granne med Karlskronafabriken och lokalerna omfattar 17 500 kvm, varav 16 000 kvm är verkstads- och förrådsutrymmen, resten kontor och liknande.

Porslinsfabriken består av en äldre och en nyare del. Den äldre byggdes 1947. Genom markens kraftiga lutning skall infart ordnas även till plan 2 och 3.

Huvuddelen av de lokaler, som genom köpet tillförs Karlskronafabriken, kommer att disponeras som förråds- och färdigvarulager. Ca 4 000 kvm inreds som produktionslokaler. Detta medger rationellare planering av nuvarande produk-

Här syns den nyinköpta porslinsfabriken t. v. Den ligger som synes mycket nära LME:s tidigare anläggning, Karlskronafabriken, t. h.

tionsutrymmen vid verkstäderna i Karlskrona, Vedeby och Ronneby, samtidigt som ett antal förhyrda lokaler kan avvecklas.

KA kommer att överta lokalerna alltför eftersom Uppsala-Ekeby lägger ned por-

slinstillverkningen. Den första delen blir disponibel i slutet av september i år, den sista delen förmodligen i början av 1968.

En hel del ändrings- och förbättringsarbeten måste utföras innan KA kan flytta in i de nyinköpta lokalerna.

Underhållskonferensen 1967

Delegater från teleförvaltningar i ett tiotal spånsktalande länder samt Brasilien var den 29 maj-2 juni inbjudna till konferens i Stockholm om underhåll av nät, transmissions- och stationsutrustningar.

Det var första gången Chile, Costa Rica, Curaçao och Spanien deltog i dessa underhållskonferenser som L M Ericsson arrangerat sedan 1956. Gästföreläsare var underhållsexperter från svenska, finska, danska, holländska och australiska teleförvaltningarna.

Stort intresse väckte de danska och svenska telefonförvaltningarnas presentation av utrustning och metodik för övervakning av interurbantrafik. Det gjorde också de riktlinjer för centraliserat underhåll som representanter för telefonförvaltningarna i Finland och Australien skisserade.

För att få möjlighet att diskutera speciella problem mer detaljerat, delades delegaterna in i diskussionsgrupper, där man behandlade underhåll av nät, abonnent-, transmissions- och stationsutrustningar.

Televerkets representanter berättade om de allmänna principerna för den nya underhållsorganisationen. Kongressdeltagarna fick tillfälle att se hur dessa tog sig ut i praktiken genom ett besök till Örebro teleområde.

Som avslutning på konferensen inbjöds

I bara skjortärmarna behandlar man här underhåll av teleutrustningar. Vid konferensen delades delegaterna in i grupper för att kunna diskutera problemen mer detaljerat.

deltagarna till en veckas studieresa i Finland, där man besökte Åbo, Tammerfors och Helsingfors telefonföreningar.

De deltagande ländernas representanter framlade många intressanta och värdefulla synpunkter under konferensdagarna. L M Ericsson kan därför, liksom vid tidigare tillfällen, konstatera att man även

denna gång uppnått underhållskonferensens mål – att genom utbyte av erfarenheter mellan leverantören och kvalificerade representanter från teleförvaltningarnas underhållsavdelningar få synpunkter och informationer som är till nytta för effektiv vidareutveckling av teleutrustningar.

LM samverkar med vaktbolag

L M Ericsson och Allmänna Bevakningsaktiebolaget (ABAB) har träffat avtal om samarbete inom bevakningsområdet. Samarbetet syftar till utveckling av system och materiel för bevakning av olika slags lokaler och anläggningar, inte minst av militära förråd.

Man vill bl. a. utveckla goda automatiska kontrollanläggningar, nya komponenter för alarm och skydd och registrerande övervakningsanordningar. Säkra system för automatisk bevakning över stora områden står också på programmet. Större anläggningar hoppas man skall bli datamaskinstyrda.

LME-koncernen kan i samarbetet utnyttja sin stora erfarenhet inom bevakningsområdet.

ABAB är ett av svenska staten helägt företag som skall sköta bevakning av

statliga anläggningar, bl. a. för försvaret, där kraven på bevakning är mycket höga. ABAB arbetar inte bara inom det statliga området, utan konkurrerar också på den enskilda marknaden med andra bevakningsföretag.

Kristianstad dubblar arbetsstyrkan

L M Ericsson i Kristianstad får sin tillbyggnad klar i höst och räknar med en total arbetsstyrka på 600 man när anläggningen är fullt utbyggd. Det innebär en fördubbling av den nuvarande arbetsstyrkan.

Utbyggnaden beror på att hårdplasttillverkningen fr. o. m. september flyttas från Alpha i Sundbyberg till Kristianstad.

Den huvudsakliga produktionen vid Kristianstadsfabriken utgörs av formgods i termoplast och hårdplast.

EIRMA-kongress

EIRMA – European Industrial Research Association – med syfte att främja den europeiska industrins gemensamma intressen, höll i början av juni kongress i Lund. L M Ericssons representant var överingenjör Erik Eriksen, T/KT. Det var första årsmötet som EIRMA höll. Organisationen är framsprungen ur OECD

Mötet med 100-talet av Västeuropas främsta forskare hade som huvudtema det s. k. »teknologiska gapet» mellan industrier på båda sidor Atlanten. Man kom bl. a. fram till att USA har möjligheter att lägga ner minst dubbelt så mycket pengar på industriell forskning som Västeuropa. Detta, sade man, är en ogynnsam utveckling, därför att en överlägsen teknologi drar till sig de bästa hjärnor och kapital för sin egen vidareutveckling.

ICT 1902 till Försvarets Fabriksverk

Försvarets Fabriksverk har hos L M Ericsson Data AB beställt en datamaskin av typ ICT 1902 för leverans under maj 1968.

Anläggningen kommer att placeras vid huvudkontoret i Eskilstuna. Den är avsedd både för administrativa uppgifter och tekniska beräkningsarbeten.

Många finesser ingår i den beställda utrustningen. Bl. a.

- en centralenhet med ett ferritkärnminne om ca 32 000 ord (= 130 000 alfanumeriska tecken).
- utrustning för magnetband, hållremsa och hålkort.
- en synnerligen snabb radskrivare.
- en speciell aritmetisk enhet för att uppnå särskilt stor snabbhet vid räkneoperationer i fast och flytande form.

Det s. k. sekundärminnet utgörs av tre stycken skivminnesenheter, vardera med en lagringskapacitet av 8 milj. tecken. Denna kapacitet är dock i princip obegränsad eftersom skivsatserna är lätta att byta ut.

Generaldirektör G Svärd, Försvarets Fabriksverk, undertecknar datamaskinskontraktet med L M Ericsson Data AB i närvaro av bl. a. direktör T Hallberg, LME, t. h., och ekonomidirektör J Lindahl, Försvarets Fabriksverk t. v.

ICT kollar 200 skobutiker

Oscaria-kedjan har hos L M Ericsson Data AB beställt en datamaskin av typ ICT 1901 som skall hjälpa till att rationalisera arbetet i de 200 skobutiker som ingår i kedjan.

Datamaskinen skall i första hand hålla reda på butikslagren och kontrollera att deras sortiment är så aktuella och fullständiga som möjligt. Förlorade försäljningstillfällen hoppas man kunna nedbringa till ett minimum, genom att förändringar i efterfrågan registreras tidigare och maskinen blir ett värdefullt instrument för planering av olika åtgärder i god tid.

Det säljs i genomsnitt ett par skor varannan sekund, eller 70 000 par i veckan, hos Oscariabutikerna. Det tar bara fyra minuter för datamaskinen att skriva lagerbokföring och statistik för alla dessa par.

När maskinen levereras i april nästa år skall den vara förberedd för s. k. optisk läsning av vanlig skriven text. Basinformationer får ICT-maskinen från blanketter som följer med varje skokartong med uppgift om artikelnummer och storlek för de sålda skorna. Maskinen

sorterar på 6,5 sekunder upp blanketterna för en veckas försäljning för en genomsnittsbutik.

Genom köpet av ICT 1901 blir Oscaria

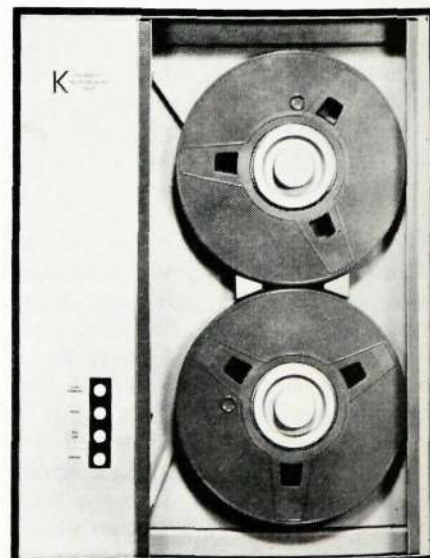
det första specialföretaget i Sverige med egen dataanläggning. Såvitt man vet finns det inget liknande system i Europa och troligen inte heller i USA.

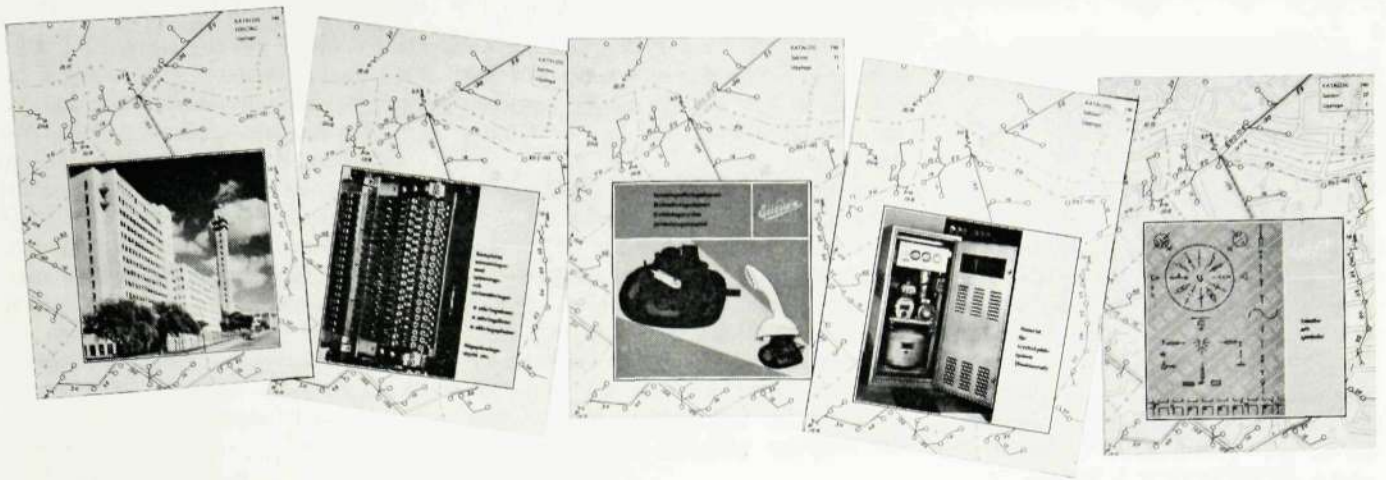
DKB säljer Kennedyprodukter

L M Ericsson Data AB har genom avtal med det amerikanska företaget Kennedy Co förvärvat ensamförsäljningsrätten för dess produkter på den svenska marknaden. Av största intresse är en speciell typ av magnetbandstationer för stegvis lagring och läsning av data (s. k. incremental tape recorders) vars viktigaste användningsområde är att registrera data direkt från varierande datagivare. Informationerna kan sedan på ett enkelt sätt vidarebearbetas i datamaskiner.

Inom LME används redan denna typ av utrustning av avdelningarna MI och X. X-divisionen utnyttjar den för registrering av telefonsamtal och har beslutat att för samma ändamål också använda den i Mexico och Brasilien.

Kennedys Co's magnetbandstation.

Ny nätkatalog

L M Ericssons Nätavdelning har nu färdigställt Katalog 740 – »Nätmateriel och Nätverktyg», som ersätter den tidigare utgivna Katalog 640. Den nya katalogen har fått en modern utformning i format A 4. Innehållet är uppdelat på 20 sektioner med beskrivningar av all materiel och alla specialverktyg, som normalt erfordras för att bygga och underhålla telefon- och telesignalnät.

Den nya katalogen har framställts med tanke på våra exportmarknader, där nätbyggnad och underhåll av telenäten i stor utsträckning utförs av inhemsk arbetskraft. Sålunda har vissa beskrivningar av maskiner och nätverktyg, som utvecklats av Nätavdelningen, ofta gjorts mera omfattande än i kataloger som enbart riktar sig mot industriellt högt utvecklade marknader. För att ändå kunna hålla den inom rimliga gränser har vissa materiel och verktyg, som kan rubriceras som allmän handelsvara, fått utgå. Avvägningen har gjorts i samråd med L M Ericsson Telemateriel AB (LMS), som även bidragit med värdefulla synpunkter beträffande den inhemska marknadens krav. LMS utger också den svenska versionen i eget namn under beteckningen Katalog 712.

Tidsenlig

Vid översättningen av katalogen till utländska språk har stor vikt lagts vid en tidsenlig nomenklatur, som så nära som möjligt ansluter sig till den av telefonförvaltningarna i respektive språkområde officiellt använda. I den engelska versionen har dock huvudsakligen rent engelsk (BPO) nomenklatur använts och inte amerikansk. I den spanska versionen har på samma sätt rent spanska benämningar valts och inte latinamerikanska. Översättningsarbetet är nästan slutfört och de få återstående utländska katalogsektionerna beräknas vara tillgängliga för

distribution i år. Den engelska versionen har beteckningen 742, den franska 743 och den spanska 744.

Katalogerna 740–744 utkommer med en huvudupplaga i bunden bokform till skillnad mot den förra nätkatalogen 640–644, som endast kom ut som ringpärm. Det har nämligen visat sig att ytterst få av våra försäljningsställen runt om i världen har kompletta ringpärmskataloger. Det är frestande att låna från sin ringpärm när en sektion inte finns till hands, men man glömmer sedan ofta att komplettera pärmen. För att säkerställa kompletta kataloger på alla försäljningsställen och hos alla kunder kommer huvudupplagan inbunden. Nyttillkomna sektioner och lösa supplementblad finns därigenom inte med. Endast ett begränsat antal kataloger kommer därför att bindas in i första upplagan. Dessutom är en begränsad upplaga iordninggjord i ringpärmar och återstoden enbart som lösa sektioner för offerter, beskrivningar, projekteringshandlingar etc. samt givetvis för distribution till kunder.

Enhetlig

Vid uppläggnings- och planeringen av det omfattande katalogarbetet ansågs det viktigt att katalogsektionerna, som ju även distribueras separat, skulle utformas på ett enhetligt sätt och lätt kunna identifieras och associeras med LME:s Nätavdelning. Efter olika förslag valdes till slut något för Nätavdelningen signifikativt – en nätkarta. En sådan görs upp vid varje projektering av telefonnät. En fingerad karta över ett fingerat nät och i 5-färgstryck utgör således ledmotivet för sektionerna, som differentieras i sektionens »skyltfönster», där någon för sektionen typisk produkt visas.

Pärmmaterialet har valts så att katalogen blivit så svärtuggad som möjligt, något som kan låta förbryllande. Den

tidigare nätkatalogen var nämligen alldeles för aptitlig för insekter av olika slag i tropiska områden runt om i världen. Det använda limmet tycks ha varit rena konfekten för dem. Pärmmekanismen som ofta rostade sönder på rekordtid var fäst i pärmryggen i ett trä mellanlägg, som bokstavligen kunde försvinna efter någon tid. Ringpärmarna för de utländska upplagorna har därför förkromad mekanism och samtliga pärmar är helt gjorda i plast.

Färgharmonisk

En undersökning visade att på senare år 90 kataloger av 100 är blå. Andra färger diskuterades därför och bland annat föreslogs samma färg som på kalvskinn, sedan man hittat en katalog av årgång 1906 från Allmänna Telefonaktiebolaget i sådant skinn. Man fastnade slutligen för ett ljusbrunt kalvskinn i modern plastversion. Den ljusbruna färgen har sedan blivit Nätavdelningens signaturfärg och används nu även i offertappar, beskrivningsomslag etc.

Det har tagit ca fem år att göra katalogen 740–744 färdig. Det är givet att under dessa år en hel del nya produkter har kommit fram och andra utgått. För att hålla katalogen à jour och förlänga dess livstid kommer supplement i form av lösa blad att ges ut. Dessa kan sättas in i respektive sektion i ringpärmen eller om katalogen är bunden i en kompletteringspärm.

Den nya nätmaterielkatalogen har på kort tid rönt stor uppskattning. Det finns givetvis många av Nätavdelningens artiklar som utan vidare, eller med någon modifikation, skulle kunna användas som komponenter i andra avdelningars utrustningar. Ett önskemål är därför att denna nya katalog skall bidra till en standardisering av vissa produkter, så att tillverkningsserierna kan bli längre och priserna reduceras till fördel för alla parter.

»42-åring» lämnar HF

Verkmästare Lars J. Bergman.

Verkmästare Lars J Bergman på avdelningen för mekaniska konstruktioner vid HF kan se tillbaka på 42 förtjänstfulla år inom LME när han nu lämnar företaget.

Under större delen av sin tjänstetid har Bergman verkat som arbetsledare inom produktionen. Han började 1925 som verktygsfilare i de gamla lokalerna vid Tulegatan. Fem år senare blev han förman på verktygsavdelningen och 1935 flyttades han till den grovmekaniska avdelningen som föreståndare.

När andra världskriget bröt ut blev det Bergman som fick leda den viktiga

tillverkningen av krigsmateriel. Från år 1945 då krigsmaterieltillverkningen upphörde ägnade verkmästare Bergman åter sin tid åt den grovmekaniska avdelningen.

Eftersom Bergman har stor fallenhet för konstruktion har han under de sista tio åren varit verkmästare vid avdelningen för mekaniska konstruktioner. Han har då både fått vara konsult åt konstruktörerna och utveckla konstruktioner på egen hand. Bl. a. har han under de sista åren till stor del svarat för de emballagekonstruktioner som ingår i Telefonstationsdivisionens produkter.

Bröderna Wern som upfunnit räknesticka med decimalkomma.

Räknesticka med decimalkomma

Alla ni som är intresserade av räknestickor: Nu är äntligen problemet med decimalkommat löst!

System Wern ABC heter en ny typ av räknesticka som den småländska brödratrion, Lars A, Carl R och George H Wern konstruerat.

Vad bröderna Wern ansåg vara bristen med den konventionella räknestickan var att decimalkommat inte är utsatt. Här fanns plats för förbättringar. Men det var lättare sagt än gjort. Det var inte bara att kommaterna den gamla stickan vars grundkonstruktion daterar sig 300

år tillbaka. Man måste hitta på något helt nytt.

Försöken satte igång hemma i Småland under påsken 1965. 35 prototyper hann avverkas innan man kom fram till dagens lösning, som egentligen inte är en sticka.

System Wern ABC, som det nya hjälpmedlet heter, är en kvadratisk platta med en rund fast skiva ytterst och en rörlig sådan innanför. Ovanpå dessa ligger en vridbar visare, som motsvarar löparen på »vanliga» räknestickor. Plattan är i A4-bredd. Den skall i höst kompletteras

med en sticka – man är angelägen att kalla den så trots fyrkantformen – i fickformat.

Fördelarna med System Wern ABC är alltså främst två:

- 1) Sätter decimalkommat på rätt ställe.
- 2) Lätt att lära. Man använder den »klassiska» uppställningen på talen från skolboken.

Lars Wern, 25, slutade i oktober 1966 på LM-företaget SRA för att ägna sig åt försäljningen av System Wern ABC. På SRA arbetade han som ingenjör vid utvecklingsavdelningen för kommunikationsradio.

SKYDDSTRÄFF ...

Forts. från sid. 71

färre än tidigare. Medeltalet olycksfall på arbetsstället före 1955 var 16 per år, efter samma år bara 5. En minskning med två tredjedelar. Av samtliga olycksfall sedan 1948 har 76 proc. inträffat på arbetsstället, resten på väg till och från arbetsstället.

Efter anförandena visades skyddsfilmen »Flink och Fumle» och stillfilmen »Hallå», en presentation av bolagets verksamhet.

Mötet avslutades med ett samkväm, där bl. a. huvudskyddsombudet Malmgren hoppades att en skyddsträff skulle ordnas varje år.

Skyddskommittén för Montage och Service: ing. S Garhult X/IsC, ordf., Skyddsing. S Silfverhielm X/Ips, sekr., verk. F Andersson X/Iss och huvudskyddsombudet E Malmgren X/Iss.

Närvarande skyddsombud: montörerna E Nordin, O Åkerblom, T Rosengren, A Hultberg, K Skogeland, alla från X/Iss, W Olsson X/Isa och P Sidh X/Isb.

TRÅDSTUMPAR

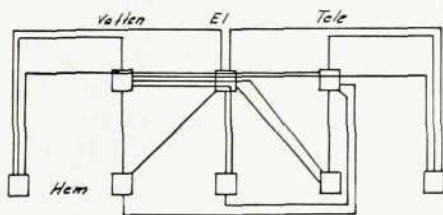
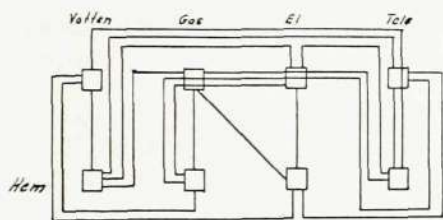
LÖSNINGARNA PÅ
DISTRIBUTIONSPROBLEMEN —
LM-DAGEN DEN 10 SEPT.

Red. måtte ha satt fler myror i huvudet på sina kära läsare än vad som egentligen var meningen när han utlyste problemtävlingen i Kontakten nr 6 (1966). För det första kom det inte in så många svar, för det andra visade det sig att problemen kunde lösas på två olika sätt!

Det ena problemet gällde att dra ledningar från fyra distributionsställen – vatten, gas, el och tele till fyra hem utan att ledningarna korsades eller hemmen genomtvärades.

Det andra problemet gällde att lura ut en lösning när antalet distributionsställen var tre och antalet hem fem.

E Tossavainen, Mölndal, och M Aas, Stockholm, har skickat in förslag till lösningar. Vi visar Tossavainens lösningar nedan. (Aas har i princip samma lösningar.) Dessa lösningar förutsätter att man får dra ledningar genom distributionsställena.

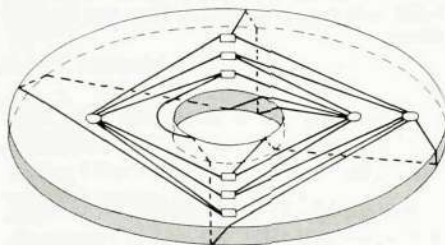
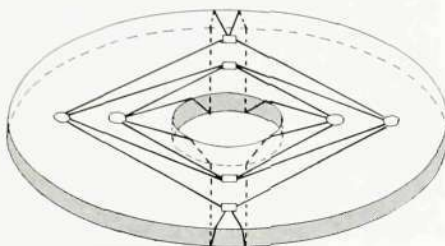
Om ledningarna inte får dras genom distributionsställena är problemen olösliga, om man förutsätter att all ledningsdragnings sker i samma plan.

Den här synpunkten har C J Gustafson, Hägersten, påtalat varför Red. också anser detta vara ett godtagbart svar.

Eftersom problemet kommer från andra sidan jordklotet, ligger det nära till hands att tänka sig att ledningsdragnings sker på ytan av en sfär. Även här är lösningar omöjliga om ledningarna inte får dras genom distributionsställena.

För att klara problemen måste man flytta från Tellus till Saturnus ring! På

en ringformad yta får man extra möjligheter att dra utan korsningar. Nedan visar vi lösningar för fallen 4 distributionsställen – 4 hem respektive 3 distributionsställen – 6 hem. (För enkelhets skull har dessa lösningar visats på en ring med skarpa kanter.)

Eftersom problemen var så svåra och man kunde lösa dem på olika sätt, har Red. beslutat att ge alla tre bidragsgivarna pris.

*

LM-dagen, årets höjdpunkt för alla LM-are, infaller i år söndagen den 10 september.

Ta med hela familjen och koppla av efter alla trassligheter och besvär med högertrafikomläggningen med en trevlig och rolig söndag på Gröna Lund.

Som vanligt bjuds pensionärerna på lunch på Tyrol och trakteras även med andlig spis i form av ett underhållningsprogram på scenen.

Kl. 13.00 öppnas portarna för alla stora och små LM-are till Gröna Lunds lockande förlustelser. Jättebilliga priser på alla åkattraktioner. Lunchen på Tyrol kostar så litet så det är inte lönt att tala om det en gång.

Vid sidan av Gröna Lunds ordinarie scenprogram får vi också se LM-orkestern och LME:s folkdanslag framträda.

Håll utkik på anslagstavlor. Där meddelas var och när biljetter säljs.

FOTOTÄVLING

Dagen H i bild

Försök att skildra omläggningen till högertrafik på Ert eget sätt! Detta är en historisk händelse som det kan vara kul för Er egen del att ha bevarad.

Bidrag både i svart-vitt och färg får delta i tävlingen. Vi avser att i nästa nummer av Kontakten presentera vinnande bidrag. Vidare finns planer på att arrangera en liten utställning på HF.

Bilderna i svart-vitklassen ska vara omonterade, med kortaste sida inte under 13 cm och längsta inte över 24 cm. Färgklassen avser monterade diapositiv.

Bidragen skall lämnas till HF/Dkk Ulla Nordström, Kontakten, senast den 20 september. Varje deltagare får delta med högst fem bilder. Vi är mycket tacksamma, om vi får låna negativerna så att vi kan förstora upp bidragen.

Priser väntar de bästa bilderna. Vinnare utses av en jury sammansatt av representanter för L M Ericssons Fotoklubb och Redaktionen.

Schack

Inför det stundande schackåret ska vi först se tillbaka på det gångna året som varit mycket givande och spännande. Flera matcher har gått, bl. a. klubbmatch mot Hägersten, blixmatch mellan HF och Tellus, Klubbmästerskapet och 1/2-timmesturneringer.

Matchen mot Hägerstens schackklubb motsågs med stort intresse då LME hade chanser att vinna vandringspriset för alltid. I den mycket jämna kampen var det först i slutskedet LME säkrade segern.

Slutresultatet blev en LME-seger med siffrorna 22,5–17,5. LME vann tre poäng på w. o. och det betydde en del för matchens utgång. Vandringspriset har satts upp i en treårstävling åren 1967–69.

Klubbmästerskapet hemfördes av R Lindqvist på 6,5 p. av 8 möjliga. Tvåa blev H Larsson på 6,0 p. följd av Å Peterson 5,5 p. Nyblivna förstaklassspelarna är de unga lovande spelarna L Olsen och L Malmgren som tog 40 proc. av totalpoängen trots den hårda konkurrensen.

Årets andraklass var en av de starkast besatta genom tiderna. T Sjöman som i ett flertal tävlingar dokumenterat sin goda spelstyrka fick finna sig i en blygsam placering. Det visar tävlingens hårdhet.

I nybörjarturneringen segrade A Dworzak på 50 p. tätt följd av Y Nulman på 40 p.

Forts. på sid 84

Sommarspelen 1967

Årets s.k. sommarspel var fördelade på tre arrangörer. Fotbollen gick i Norrköping och fri idrotten i Stockholm. LME Kabelverks IK svarade för oldboystävlingarna på Älvsjö Idrottsplats och HF arrangerade mästerskapen för damer, seniorer och juniorer på Mälärhöjdens IP.

Oldboystävlingarna samlade godtagbara fält. Dam-, senior- och framför allt juniorklasserna var mera tunna.

Det var som vanligt många anmälda och det var lika vanligt att ca en tredjedel uteblev från start. Detta har vi påtalat vid flera tillfällen och även infört en »startavgift» för den som uteblir, tydligt är att denna avgift bör höjas. Det är väl även frågan om tiden kring den 15 juni är så bra som tävlingstid. Sommaren är då som bäst och alla längtar till landet och fåglarna. För att få mästerskapen mera lockande kanske även en övergång till mästerskap vart annat år kan tänkas. Att en ändring på något sätt bör ske står klart. Kommande förbundsmöte får väl ta ställning till detta. Förslag är alltid välkomna.

Av vårt förbunds 32 klubbar var endast 11 representerade och av klubbar utom Stockholm var det bara Visby, ERMI, Norrköping och Mölndal som kom med deltagare.

För att det skall vara ett *koncernmästerskap* vore det ju önskvärt att flera företag kom med deltagare. Friidrotten är ju på frammarsch igen och bör väl vara det även inom LM-koncernen.

Tävlingarna gynnades av ett strålande väder och resultaten var på sina håll mycket goda. Bland de bättre bör framhållas det nya koncernrekordet i spjut av K Peltovuri SRA-S på 63,58 m.

De bästa resultaten:

Damer

80 meter final: 1) I Svanfeldt, HF, 12,0, 2) C Pettersson, Vy, 12,3, 3) B Skoog, RMI/KA, 12,4;

Har T. Virkberg, KV, hamnat under dörrmattan? Nejdå han hoppar längdhopp. Kom trea i senior-klassen.

Längdhopp: 1) B Strümpel, KV, 3,90, 2) C Pettersson, Vy, 3,76, 3) I Svanfeldt, HF, 3,66;

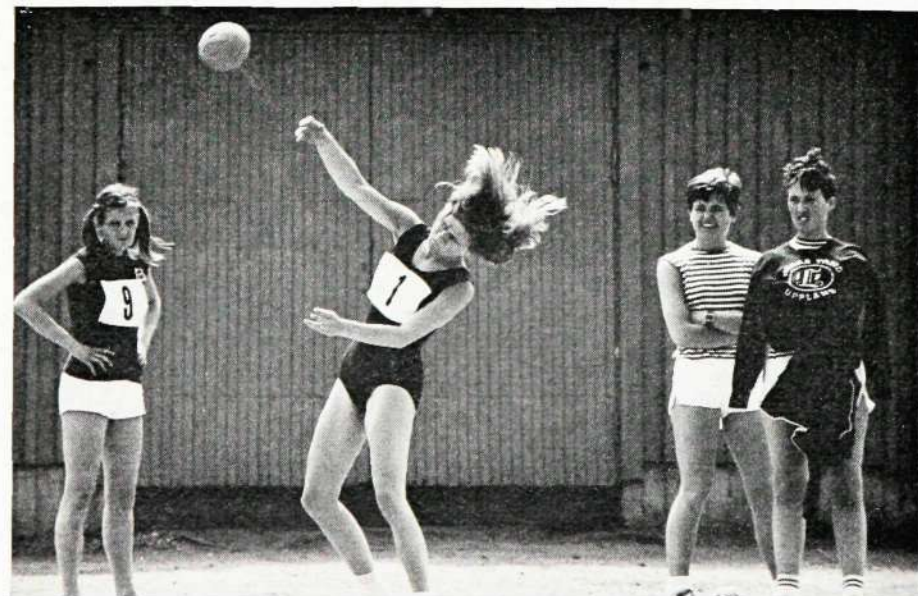
Höjdhopp: 1) B Strümpel, KV, 1,25, 2) I Svanfeldt, HF, 1,20, 3) C Pettersson, Vy, 1,10;

Slungboll: 1) B Strümpel, KV, 32,83, 2) C Pettersson, Vy, 32,12, 3) D Pettersson, Vy, 29,23.

Seniorer

100 meter final: 1) B Brännström, HF, 11,5, 2) G Dahl, KV, 11,6, 3) S Ruuska, HF, 11,7;

Svisch! Här åker slungbollen iväg för Ingela Svanfeldt, HF, beskådad av fr. v. Britt Hall, BO, och Christina och Doris Pettersson, Vy.

400 meter final: 1) O Agdahl, HF, 56,8, 2) A Hedberg, KV, 58,3, 3) B Brännström, HF, 59,1;

1 500 meter: 1) A Hedberg, KV, 4,22,6, 2) Å Samuelsson, HF, 4,36,4, 3) R Risto, Rifa-Sthlm, 4,38,4;

Längdhopp: 1) K Kakkola, KV, 6,08, 2) E Hilldén, SKV/S, 6,03, 3) T Virkberg, KV, 5,81;

Höjdhopp: 1) T Löfvist, Vy, 1,75, 2) G Läck, BO, 1,70, 3) B Brännström, HF, 1,70;

Kulstötning: 1) A Nordell, HF, 11,78, 2) K Peltovouri, SRA/S, 11,73, 3) E Hilldén, SKV/S, 11,60.

Diskus: 1) A Nordell, HF, 36,97, 2) G Steen, MÖ, 35,88, 3) E Vesi, KV, 31,96;

Spjut: 1) K Peltovouri, SRA/S, 63,58, 2) L Kiiskinen, KV, 52,62, 3) J Tomesch, SIB, 43,87.

Yngre Oldboys

100 meter: 1) K Kakkola, KV, 11,9, 2) V Bolme, HF, 12,3, 3) T Löfvist, Vy, 12,4;

1 500 meter: 1) V Bolme, HF, 4,48, 2) F Lundberg, Rifa, 5,07, 3) I Westerberg, SIB, 5,43;

Längdhopp: 1) K Kakkola, KV, 6,00, 2) T Löfvist, Vy, 5,80, 3) V Bolme, HF, 5,12;

Höjdhopp: 1) T Löfvist, Vy, 1,83, 2) P-O Ringvall, Vy, 1,50, 3) P Kerovirta, KV, 1,50;

Kulstötning: 1) P-O Ringvall, Vy, 11,69, 2) E Vesi, KV, 10,24, 3) K Kakkola, KV, 10,02;

Fotboll

Koncernmästerskapet hade den 17-18 juni 1967 förlagts till Norrköping på Himmelstalundsområdet, som har 12 utmärkta fotbollsplaner. 16 lag från skilda platser i landet ställde upp i A-turneringen (11-manna) och 6 lag i B-turneringen (7-manna).

Det bjöds på många hårda men justa

Diskus: 1) P-O Ringvall, Vy, 31,82, 2) E Vesi, KV, 31,81, 3) K Kakkola, KV, 30,23.

Äldre Oldboys

100 meter: 1) S Söderholm, HF, 12,6, 2) E Karlsson, HF, 12,8, 3) B Rosell, HF, 13,4;

1 500 meter: 1) E Karlsson, HF, 5,05, 2) S Söderholm, HF, 5,25, 3) S-E Fransson, SIB, 5,27;

Längdhopp: 1) S Söderholm, HF, 5,01, 2) E Karlsson, HF, 4,68, 3) S-E Fransson, SIB, 4,40;

Höjdhopp: 1) E Cronvik, SRA, 1,45, 2) H Steen, MÖ, 1,40, 3) S Söderholm, HF, 1,40;

Kulstötning: 1) G Blomberg, HF, 11,21, 2) G Steen, MÖ, 10,24, 3) E Cronvik, SRA, 9,88;

Diskus: 1) G Steen, MÖ, 37,59, 2) G Blomberg, HF, 36,02, 3) B Rosell, HF, 30,17.

Juniorer

100 meter final: 1) G Dahl, KV, 12,4, 2) H Roth, Ng, 13,4;

Längdhopp: 1) G Dahl, KV, 5,58, 2) G Läck, BO, 5,40, 3) H Roth, Ng, 5,32;

Höjdhopp: 1) G Läck, BO, 1,70, 2) H Roth, Ng, 1,60, 3) G Dahl, KV, 1,30;

Kulstötning: 1) N Johansson, SRA/S, 10,83, 2) G Dahl, KV, 9,95, 3) G Läck, BO, 8,34;

Diskus: 1) G Dahl, KV, 31,00, 2) N Johansson, SRA/S, 27,76, 3) H Roth, Ng, 22,04.

Nytt koncernrekord i spjut satte K. Peltovari, SRA-S, med 63,58 m.

och roliga matcher. I finalen om mästerskapet, som vanns av LME-Mölnadal mot LME-Karlskrona med 2-1, presterades ett synnerligen fint och tekniskt gott spel. I Mölnadal laget figurerade en liten Mulle Holmqvistkopia, som roade sig själv och publiken med utsökta bolltrollerier. Mulle Holmqvist »själ» var trots sina 50 år med och lirade i Katrineholms 7-manna, och visade att leklusten ännu finns kvar. I den turneringen utgick som segrare LME-Bollmora, vilket vann över X/Bgg Göteborg också med 2-1.

Arrangemangen sköttes utmärkt av Norrköpingsklubben med ordf. B Arvidsson i spetsen. De gästande spelarna uttryckte även sin beundran över det vackra fritidsområdet, som dagarna till ära förgylldes av en strålande sol.

»Julle»

Resultat:

A-turneringen

Semifinaler

LME Karlskrona-LME Stockholm 4-1
LME Mölnadal-LME Ronneby ... 3-0

Match om 3:e pris

LME Ronneby-LME Stockholm .. 4-3

Final

LME Mölnadal-LME Karlskrona .. 2-1

B-turneringen

Semifinaler

X/Bgg Göteborg-LME Stockholm .. 4-3
LME Bollmora-LME Norrköping .. 4-0

Final

LME Bollmora-X/Bgg Göteborg .. 2-1

Pistol — Gevär

Det fina vädret måste ha varit en bidragande orsak till att så enastående skjutresultat uppnåddes på den årligen igenkommande tävlingen mellan Pistol- och Gevärsskyttar den 15 juni. En dam och nitton män samlades då till en spännande kamp om vem som egentligen var den bästa all-roundskyttan.

Bäste man blev efter en hård drabbning Torsten Hjälms, VÄ/X/Kb, med sammanlagt 238 poäng av 240 möjliga. Tvåa blev Rutger Falk, HF/X/KeB, med 235 poäng, tätt följd av Elof Eriksson, VÄ/X/Kbb, och Tord Pählman, T/Krs, båda med 233 poäng.

Enda deltagande damen, Ingrid Östberg, VÄ/X, nådde 225 poäng, vilket renderade henne en hedersam niondeplacerad.

I lagtävlingen deltog två 5-mannalag. Pistolskyttarna vann med 1 154 poäng mot Gevärsskyttarnas 1 130 poäng.

Per Lindqvist

KV-pokalen

Löparna vid HF och KV hade nätt och jämnt hunnit pusta ut efter duellerna om KCM-tecknen den 17 juni, förrän det var dags att kämpa om KV:s 50-årspokal. Tävligen gick den 20 juni på Älvsjö idrottsplats, Stockholm.

Pokalen sattes upp vid Kabelverkets femtioårsjubileum förra året och tävlas om tills idrottsklubben jubilerar 1970. Då skall pokalen delas ut till den klubb som samlat mest poäng i stafettlöpning 4 x 100, svensk stafett 1 000 m och 4 x 1 500. Varje klubb får starta med tre lag på vardera distansen.

Inbjudna till tävlingen är idrottsklubbar vid HF, SKV och Televerkstaden, Nynäshamn.

Förra året fick KV 17, HF 12, Televerket 7 och SKV 6 poäng.

I årets tävling startade inte Televerket. »HF Skepparn» hade däremot mönstrat ett fulltaligt och löpstarkt manskap, som segrade både i svenskstafetten och 4 x 1 500 m. Det var en stolt »Skeppare» från HF som fick kliva fram och hämta en replik av stora pokalen som belöning för årets seger med 45 poäng mot KV:s 25 och SKV:s 8 poäng.

Efter två års tävlingar om Pokalen leder nu HF med 57 poäng mot KV:s 37, SKV:s 14 och Televerkstadens 7.

Arvid Edman KV/Kt

Resultat:

4 x 100 m: 1) KV I, 46,8, 2) HF I, 46,9, 3) HF III, 50,2;

Svensk stafett: 1) HF I, 2,13,4, 2) KV I, 2,14,3, 3) HF II, 2,17,7;

4 x 1 500 m: 1) HF I, 19,34,2, 2) HF II, 20,14,2, 3) KV I, 20,33,1.

»Mexico» pinnar på

Ännu en gång bevisade Evert »Mexico» Karlsson, 62, Karlskronafabrikens välkände förman, vilken kraftkarl han är. I år ställde han åter upp i cyklisternas Vasalopp - Vätternrundan - och pinnade runt den 292 km långa banan på 15 tim. 9 min., en minskning mot förra året med hela två timmar. Vad månne inte »Mexico» prestera nästa år när han fyllt sina modiga 63?

»Mexicos» fans säger att hans tilltagande spänstighet beror på hans många och långa träningskörningar (den längsta 1 690 km) i ur och skur.

Den andre LM-aren som startade var ingenjör Bengt Sandell, 28, som har sin dagliga gärning på Karlskronafabrikens ritkontor. Hans tid i debuten var 13 tim. 50 min.

Ett grattis till de bådas prestation och lycka till nästa år!

NYA PATENT

i koncernen under tiden 18 april-6 juli 1967 (förteckningen anger uppfinnarens namn och tjänsteställe, uppfinningens titel och patentnummer).

Sem-Sandberg, S G, KV/UdC - Anordning för att på skärmen av ett godtyckligt antal katodstrålerör indikera alfanumeriska tecken - 216.582;

Hansson, H O, SKV, Pettersson, P E, SKV - Förfaringssätt för lokalisering av en läcka på manteln kring en kabel - 216.763;

Boeryd, A G T, BO/G/AF, Johansson, P I, BO/X/AvoC - Kopplingsanordning vid telefonapparater - 216.874;

Anderssen, A H, HF/X/KmbC, Wolpert, T, HF/X/KmC - Anordning för att vid tyristorlikriktare åstadkomma snabba regleringsförlopp och förhindra självsvängningar - 216.883;

Ulin, L G, tidigare G/Teg - Förstärkaranordning för högtalande telefon - 217.267;

Johansen, K, BO/G/XulC, Olsson, P O, BO/G/XC - Analysator för automatiska telefonstationer - 217.404;

Umbliä, E J, tidigare BO/UmggC, Wesemeyer, H H K, BO/UmgfC - Halvledarkomponent - 217.421;

Andersson, C M, SKV - Anordning för att vid kabelskåp utnyttja samlings-skenornas båda sidor - 217.542;

Karl, H G, T/KteC - Anordning för indikering och övervakning av växelström - 217.751.

SCHACK ...

Forts. från sid. 81

I KM i blixst deltog 16 spelare.

Cupen samlade också den 16 deltagare. Alla som förlorade ett parti åkte ut. Finalen blev en uppgörelse mellan E Wihlén och H Larsson. Det blev ett intressant parti tills Wihlén i stridens hetta gjorde ett mindre gott drag och förlorade en pjäs och därmed partiet.

$\frac{1}{2}$ -timmes blev som vanligt årets storturnering med inte mindre än 24 deltagare. För att ge mindre rutinerade spelare en chans gavs ett visst handikapp.

Som avslutning på spelåret avverkades en blixstmatch för 11-mannalag mellan HF och Tellus. Bästa poängplockare för Tellus var R Fagerström 20 p., H Sundqvist 12 p. och H Zalitis 12 p. HF-lagets bästa var B Aginger på 20 p., S Vittti 19 p. och H Larsson.

Det nya schackåret 1967-68 inleds med spelaftonen måndagen den 4 september. Lokal är som vanligt tjänstemannamat-salen på HF. Preliminärt startar klubb-

I utlandstjänst

■ Ingenjör Mengü Alpkut, Df, tjänstgör i Marocko såsom teknisk chef fr. o. m. den 25 maj 1967.

■ Ingenjör Gunnar Andersson tjänstgör såsom installationsingenjör i Mexico fr. o. m. den 18 juli.

■ Förman Björn Assarsson tjänstgör i Mexico fr. o. m. den 8 maj 1967.

■ Ingenjör Ib Danielsen, X/O, tjänstgör såsom försäljningsingenjör i Kenya fr. o. m. den 25 juni 1967.

■ Ingenjör Lars Edmark har avslutat sin tjänstgöring i Thailand den 23 juli och återgått till tjänstgöring i Sverige.

■ Ingenjör Leif Gerdén, T/Fmr, har avslutat sin tjänstgöring i Egypten den 4 juni 1967.

■ Herr Lars Gräslund, Df, skall tjänstgöra vid Compañía Ericsson S. A. C. I. i Argentina såsom bolagschef fr. o. m. den 29 juni 1967.

■ Ingenjör Ragnar Kaasa, X/O, tjänstgör såsom försäljningsingenjör i Malaysia fr. o. m. den 4 maj 1967.

■ Ingenjör Ingemar Mjöman, X/O, tjänstgör i Hong-Kong såsom försäljningsingenjör fr. o. m. den 17 maj 1967.

■ Ingenjör Jan-Olof Nordin tjänstgör i Venezuela fr. o. m. den 22 maj 1967.

■ Herr Sven Rinman tjänstgör såsom vice verkställande direktör vid Centrum Electronics S. A. i Frankrike fr. o. m. den 24 juli 1967.

■ Ingenjör Harry Ryttervik och herr Berndt Fredriksson tjänstgör i Brasilien vid Ericsson do Brasil Comercio e Industria S. A. fr. o. m. den 30 juli 1967.

■ Herr Georg Stahre, Dpu, tjänstgör i Brasilien på kontrakt fr. o. m. den 1 juni 1967.

■ Herr Hans Wik tjänstgör i Venezuela såsom närarbetsledare fr. o. m. den 10 juli 1967.

■ Ingenjör Lennart Wingårdh tjänstgör i Colombia fr. o. m. den 22 juli 1967.

mästerskapet den 25 september. För nybörjare blir det en speciell turnering. Övriga turneringar följer fjolårets spelplan. Anmälningar till klubbmästerskapet mottas måndagarna före starten i spel-lokalen.

Schackkursen som startar måndagen den 9 oktober omfattar 8 lektioner och utgör en fortsättning på vårkursen. Måndagarna den 25/9 och 2/10 repeteras vårkursen för nytilkomna deltagare och för dem som i förra kursen inte kunde närvara önskat antal gånger eller som kanske under det långa sommaruppehållet glömt bort viktiga avsnitt. Lämplig grundlärobok: »Spela schack» av Bott-Morrison, Gleerups Bokförlag, Lund. Pris ca 18: -.

VI TACKAR

... för födelsedagshyllningar

Birgit Anderberg, HF/X/Bfar

Stig Corp, HF/Vts

Rune Ehrnlund, HF/Vt 11

Bertil Fagerholt, Kh/KhC

Karin Johansson, HF/Vt 27

Maja Karlsson, HF/Vt 37

Folke Ljunberg, Rifa, Stockholm

Ali Seth, HF/Vbv

Astrid Ågren, HF/Vp

... för annan vänlighet

Lars J Bergman, HF/X/Aj

Erika och Christer Edestig, HF/X/Enh

Maud och Hans Ehdwall, HF/X/Abk

Gunnel och Bengt Ekblom, HF/X/Am

Bertil och Vanja Elvhage, HF/II

Birgitta och Sven-Åke Forssell,

BO/G/XokC

Gunnevi och Bo Glimmark, HF/Exs

Alf Holmgren, HF/X/Ypl

Eva och Tore Jakobsson, HF/Vtf

Kurt och Catarina Karlsson, HF/Ekb

Rudolf Lindkvist, tidigare T/Vt 782

»Smén», HF/Vt 11

Karl-Olov och Inger Weingartner,

ÅR/X/IsI

Ylva och Ulrich Vilmar, HF/X/Zk och

HF/X/Bvm

... för vänligt deltagande

vid min makes och vår faders, Göran Förare, Kh/X/Brh, bortgång

Ingrid Förare, barnen

vid min makes, Carl Pettersson, tidigare HF/X/Zb, bortgång

Carin Pettersson

Nya och gamla spelare hälsas välkomna!

H. L.

De bästa resultaten

Årets andraklass: 1) S Fjordland 9,0 p., 2) R Strobl 8,5 p., 3) G Lundqvist 7,5 p.;
KM i blixst: 1) H Larsson 12,5 p., 2) B Lindsjö 11,0 p., 3) A Sepic 10,5 p.

Klass II: 1) G Hemdal 8 p. (omspel), 2) R Strobl 8 p., 3) P Nordfors 7 p.

$\frac{1}{2}$ -timmes: 1) B Aginger 21,0 p., 2) H Larsson 20,0 p., 3) S Vittti 19,0 p.

LME-blixst Klass I: 1) B Aginger 17 p. (av 18 möjliga); 2) H Larsson 15 p., 3) S Vittti 14 p.

Klass II: 1) R Strobl 8,5 p., 2) G Strömberg 7,5 p., 3) P Nordfors 6,0 p.

FRÅN FÖRETAGS NÄMNDERNA

Krav på ökad rationalisering

Den 13 juni 1967 ägde det sedvanliga sammanträdet med representanter för koncernens företagsnämnder rum. I år hade man för första gången valt att helt förlägga mötet till ett av koncernens dotterbolag, Sieverts Kabelverk AB i Sundbyberg.

I egenskap av ordförande i HF:s företagsnämnd hälsade direktör Patricks de mer än 110 deltagarna välkomna. Dessa representerade tillsammans mer än 30 företagsnämnder inom moderbolaget och koncernens svenska dotterbolag.

Direktör Patricks lämnade därefter ordet till bolagets verkställande direktör, Björn Lundvall, som under rubriken »Aktuella frågor» kommenterade företagets verksamhet och resultat under föregående år. Direktör Lundvall framhöll inledningsvis att om man betraktar den gångna femårsperioden, 1962-66, finner man att koncernens fakturering stigit från 1 372 milj. kronor till 2 014 milj. kronor eller med 8 proc. per år. Ökningen från 1965 till 1966 utgjorde 10 proc., om det amerikanska bolaget NEC inte räknas med båda åren. 1966 kan därför ur denna synpunkt betraktas som ett medelår.

Vinsten före kursdifferenser, avsättningar och skatter har under samma femårsperiod ökat från 151,6 milj. kronor till 304,7 milj. kronor eller med ca 15 proc. per år. Jämförs åren 1965 och 1966 - exklusive NEC - är siffrorna i det närmaste lika. Effekten av kraftigt stigande kostnader och oförändrade priser har alltså just kompenseras av den tioprocentiga volymökningen.

Från 1962 har antalet anställda ökat från 41 800 till 43 800 eller med 1 proc. per år.

Inom moderbolaget, vilket är den största säljande och tillverkande enheten i koncernen, har faktureringen under samma period ökat från 509,3 milj. kronor till 910,5 milj. kronor, medan antalet anställda blott ökat med 100 personer från

15 200 till 15 300. Antalet faktureringskronor per anställd har därmed, även om hänsyn tas till penningvärdeförändringen, stigit kraftigt genom en omfattande rationalisering av moderbolagets verksamhet.

I faktureringsens fördelning på olika produktgrupper har en ytterligare accentuerad av de automatiska telefonstationernas och växlarnas betydelse skett. Tillsammans med telefonapparater svarade de under 1966 för nästan halva koncernens faktureringsvolym.

Den geografiska fördelningen av faktureringen innebar, att Europas andel sjönk från ca 78,3 proc. till 75,4 proc., medan Latinamerikas andel steg 1 proc.-enhet. Denna utvecklingstrend är ännu mer markerad, om man betraktar orderingången, där Europadelen sjönk från 70,0 proc. till 65,6 proc., medan Latinamerikas andel steg med 3,9 proc.-enheter till 24,1 proc.

Direktör Lundvall belyste ytterligare denna för bolaget viktiga förskjutning och påpekade att det i hela Latinamerika föreligger en ackumulerad efterfrågan på telefonservice.

Samtidigt har flera viktiga länder i området genomgått och genomgår en industrialisering, som för sin vidare utveckling fordrar starkt förbättrad telefonservice. Exempel härpå är Mexico, Venezuela och Brasilien. Men framförallt har man för den allt överskuggande finansieringsfrågan börjat finna lösningar: i Mexico sedan flera år tillbaka med abonnentfinansiering i kombination med leverantörskrediter och lån från staten, i Venezuela genom världsbankslån och statliga lån, i Brasilien genom i stort sett enbart abonnentfinansiering.

Särskilda hinder för telefonexpansionen har undanröjts, t. ex. i Brasilien, där frågan om det utländskt ägda, dominerande telefondriftsföretagets CTB överföring i brasilianska statens ägo äntligen funnit en lösning. Därmed hävdades en praktiskt

taget 10-årig förlamning av telefoninvesteringarna i detta väldiga land.

Svårigheter för en fortsatt snabb utbyggnadstakt existerar på flera håll genom bristande resurser för detaljprojektering och arbetsledning - kanske i första hand för byggande av lokalnät och abonnentinstallationer. Det stora hindret i många länder i området är emellertid bristande erfarenhet i fråga om den kommersiella driften av telenätet och underhållets ekonomiska bedrivande.

Ericsson-koncernen är i dag den dominerande leverantören av automatstationsutrustning i Mexico, El Salvador, Costa Rica, Panamá, Venezuela, Colombia, Ecuador och Brasilien. De senaste två åren har genombrottet i fyra av dessa åtta länder ägt rum, och i tre fall har det skett i internationella anbudstävlingar i Världsbankens regi, där endast teknik och priser fällt avgörandet. Men framgångarna har sin grund i kunskap om Latinamerika och det goda namn som bolaget sedan lång tid åtnjuter där och som i sin tur är resultatet av ett pionjärbete utfört under många år av folk i bolagets tjänst under svåra och riskabla förhållanden.

De vunna framgångarna fordrar emellertid nya krafttag för att följas upp. Det innebär förstärkning av de lokala bolagens personalresurser, delvis genom placering av lämplig svensk personal - vilket innebär påfrestningar på moderbolagets resurser av kvalificerat folk - men framförallt uppskolning och träning av ytterligare lokal personal, som alltmer måste överta bolagens skötsel.

Därutöver kommer investeringar i mark och byggnader för de ökningar av kommersiell och teknisk personal, lager och förråd, som blir nödvändiga liksom i några fall stark utbyggnad av lokal tillverkningskapacitet.

I pågående investeringar ingår således successiv utbyggnad av fabriken i Mexico City för tillverkning av automatsta-

tionsutrustning och abonnentväxlar, utöver den tillverkning av Dialogapparater som dragits i gång under 1966. I Brasilien pågår en stor utbyggnad av fabriken i São José dos Campos, som mer än fördubblar nuvarande kapacitet, liksom förberedelser för byggande av kontors-, lager- och sammansättningsutrymmen i São Paulo. Den brasilianska fabriken kommer efter utbyggnaden att vara en av koncernens största utlandsfabriker, nästan lika stor som de italienska och franska fabrikena, med ett arbetarantal som beräknas utgöra ca 2 000 personer.

I sin orientering om förhållandena i Latinamerika nämnde direktör Lundvall även att de argentinska telefondriftsbolagen, som driver telefontrafik över en yta 1,5 gånger Sveriges med ca 3 milj. invånare, efter flera politiskt och ekonomiskt utomordentligt oroliga år fått se en omsvängning i myndigheternas inställning, som bl. a. medfört mycket efterlängtnade tariffhöjningar och framförallt förhållanden som medger någorlunda säkerhet i framtidsplanering.

Beträffande utvecklingen inom koncernens övriga marknader kan noteras att samarbetet med det amerikanska telefondriftsföretaget United Utilities i North Electric Co har slagit mycket väl ut och resulterat i en betydande ökning av verksamheten och förbättrat resultat. Intensiva undersökningar pågår för att utröna möjligheterna att introducera de nya programminnesstyrda automatstationerna på den amerikanska marknaden, och det ser ut som om förutsättningarna här för skulle existera.

I flertalet östblocksländer föreligger sedan många år ett ackumulerat behov att förbättra telefonservicen, och kraftiga utbyggnader planeras nu. Polen, Tjeckoslovakien, Ungern t. ex. har egna telefonfabriker, som emellertid i huvudsak producerar äldre typer av telefonutrustningar. Det är därför naturligt, att myndigheterna i samband med dessa planer söker kontakt med de stora telefonföretagen i väst för att med dessas medverkan söka etablera en tillverkning av modernare materiel. Förhandlingarna kompliceras emellertid av ländernas brist på utländska valutor, önskemål om hänsynstagande till påbörjad teknisk utveckling och gjorda investeringar i maskiner och verktyg. De har därför en tendens att ta mycket lång tid.

Direktör Lundvall påpekade att möjligheterna att åstadkomma en expansion av stora delar av den afrikanska marknaden f. n. inte är särskilt ljusa. Förhållandena inom telefonområdet präglas av i det närmaste total brist på erforderligt kapital och tekniker av alla slag i flertalet länder. De krediter som begärs går nästan undantagslöst långt över vad som kan betecknas som kommersiella krediter.

Önskemål om krediter förekommer nu-

mera från praktiskt taget alla utvecklingsländer i samband med köp av telefonmateriel, och kraven på kredittid överstiger normalt alltid den av Bernunionen maximerade femårsgränsen. Fordringarna på koncernens förmåga att finansiera dessa varukrediter ökar alltmera.

Direktör Lundvall omtalade därefter att av de 128 milj. kronor, som använts för investeringar i anläggningstillgångar under året, har 84 milj. kronor lagts ned i nya maskiner i koncernens olika fabriker. 50 000 kvm ny fabriksyta togs i bruk under 1966, varav 40 000 kvm i Sverige och 10 000 kvm i utlandet.

För 1967 förutses investeringar på ca 160 milj. kronor, varav 95 milj. kronor i nya maskiner. I detta program ingår bl. a. den tidigare nämnda avsevärda utbyggnaden av den brasilianska fabriken. Investeringarna i Sverige beräknas till 80 milj. kronor och i utlandet till 80 milj. kronor.

De betydande investeringarna under året har enligt finansieringsanalysen i årsberättelsen till stor del täckts genom självfinansiering. Genom det under 1966 upptagna obligationslånet på 20 milj. dollar ökades koncernens likviditetsberedskap, vilket är betydelsefullt med hänsyn till den väntade ökningen av varukrediter.

Långfristig upplåning i övrigt utgjordes huvudsakligen av inteckningslån i fastigheter samt för det australiensiska bolaget av ett flerårigt banklån.

Ett välkommet finansieringstillskott erhöles genom försäljningen av de 350 000 aktierna i NEC och 91 265 aktier i STE. Introduktionen av det franska bolagets aktier på börsen i Paris blev en mycket stor framgång och räknades till en av de stora händelserna på Parisbörsen under året.

Direktör Lundvall framhöll vidare att kostnadsstegringen i tillverkningen genom de stora löneökningarna endast kan mötas genom ytterligare mekanisering. Det är därför nödvändigt att söka nå högsta möjliga mekaniseringsgrad i tillverkningen av mekaniska detaljer. De sammansatta slutprodukterna är nämligen i stor utsträckning anpassade för speciella krav och företer en omfattande flora av typer. De byggs emellertid upp av standardiserade element, och det är i denna kategori som så stora volymer ernås, att en höggradig mekanisering blir ekonomisk.

I stort sett pågår en koncentration till moderbolaget av mekanisk detaljtillverkning, medan montering, förbindning och provning i allt högre grad flyttar ut till utlandsfabrikerna.

Direktör Lundvall underströk till sist betydelsen för koncernen av att ständigt stå på en hög teknisk nivå och kunde informera deltagarna att LME under 1967 kommer att idriftsätta den första publika telefonstationen med program-

minnesstyrning. Denna tekniks införande är en milstolpe i koncernens historia av samma karaktär som introduktionen av koordinatväljarsystemet. De närmaste tre till fyra åren kommer att visa om företaget valt rätta vägar för konstruktionsarbetet. Hittills kan endast konstateras, att systemet väcker mycket stor uppmärksamhet hos LME:s kunder och att det finns goda förhoppningar om att det skall visa sig konkurrenskraftigt. Mycket stora investeringar i tekniskt utvecklingsarbete står på spel, sedan mer än 300 ingenjörssår har lagts ned i konstruktionen.

LME:s nykonstruerade, starkt miniaturiserade transmissionsutrustningar, som nu presenteras på marknaden, synes få ett gott mottagande. De besparingar i tillverkningskostnaden som ernåts i de nya utrustningarna gör det möjligt för bolaget att möta den utomordentligt hårda pris-konkurrens som råder inom området.

De första testutrustningarna för automatprovning av elektroniken i flygplan har färdigutvecklats och levererats. Dessa är ett exempel på apparatur, där militär och telefonielektronik på ett kvalificerat sätt förenats.

1966 års resultat borde kunna sägas vara tillfredsställande. Beträffande de framtida utsikterna kan inga större förändringar till det bättre skönjas, när det gäller kundernas förmåga att finansiera sina utbyggnadsprojekt. Företaget har att möta redan fastlagda stora löneökningar, som ligger ovanför den genomsnittliga produktivitetsförbättringen under det att konkurrenternas aktivitet och antal ökar. Mot dessa fakta står en stigande efterfrågan på telefonservice och därmed på telekommunikationsutrustningar. Hur balansen kommer att se ut är svårt att bedöma. Men det är inte helt osannolikt, att utvecklingen under året kommer att i många stycken följa förloppet under 1966 – allt under förutsättning att de ekonomiska och politiska motsättningarna i världen inte förvärras.

Ekonomidirektör Gunnar Svalling höll därefter ett anförande under rubriken »Investeringar och finansiering» i vilket han närmare orienterade om de ekonomiska problem som LME har att möta i framtiden. Han uppehöll sig bl. a. vid de ökade anspråken på kundkrediter samt gjorde en jämförelse mellan LME-koncernen och större utländska konkurrenter. Härefter visades stillfilmen »Det ekonomiska resultatet 1966».

Nästa punkt på dagordningen var ett föredrag där bolagets produktionsdirektör, Arne Mohlin, gav en överblick av den rationaliseringsverksamhet, som bedrivs inom moderbolagets verkstäder. Direktör Mohlin anknöt till direktör Lundvalls anförande och påpekade vikten av att LME håller en hög rationaliserings-takt för att kunna möta effekten av sti-

HF

Direktör Patricks anförde angående det allmänna konjunkturläget att den ekonomiska avmattning, som inträdde i flertalet viktiga industriländer under andra halvåret i fjol, har blivit ännu mera utpräglad under de första månaderna i år och framkallat en fortsatt uppmjukning av den ekonomiska politiken.

I USA medförde vinterns avmattning att produktionen under första kvartalet i år stannade på samma nivå som under närmast föregående kvartal. Minskad efterfrågan har gjort sig gällande för såväl investeringsvaror som konsumtionsvaror.

Även i Västtyskland har ekonomin hittills i år utvecklats betydligt svagare än vad man på regeringshåll väntade vid årsskiftet. Nationalprodukten beräknas under första kvartalet knappt ha nått upp till motsvarande fjolårsnivå.

I Storbritannien vågar man ännu inte lätta nämnvärt på den ekonomiska politiken, trots att landets ekonomi stagnerat sedan i somras, och man får därför räkna med en mycket långsam ekonomisk tillväxt och en hög arbetslöshet under hela året.

Beträffande läget i Sverige framhöll direktör Patricks att man i den reviderade nationalbudget, som nyligen publicerats, tror att den ekonomiska utvecklingen i Sverige i år blir något gynnsammare än under 1966. Nationalprodukten förutses öka snabbare än i fjol eller med 3,5 proc.

Man kan vidare notera att den lättad på arbetsmarknaden, som inträdde under fjolåret, har förstärkts hittills i år. Trots den förhållandevis milda vintern har arbetslösheten i år legat på en högre nivå än den gjorde i början av förra året.

I sin lokala dagslägesöversikt omtalade dir. Patricks bl. a. att orderingången till LME under årets fem första månader väsentligt översteg budgeterat värde, främst beroende på stora beställningar till X-divisionen.

Bland större beställningar sedan tiden

gande lönekostnader och sjunkande exportpriser.

Till sist presenterade verkställande direktören vid Sieverts Kabelverk, Yngve Åkesson, anläggningarna varefter Sundbybergsfabriken förevisades för deltagarna.

för föregående nämndsammanträde märks från svenska Telestyrelsen bl. a. utökningar av befintliga 500-väljarstationer i olika delar av landet, kanalmodulerings- och oscillatorutrustningar i byggsätt M4 samt Dialogapparater. På utlandsmarknaden kan noteras större beställningar från bl. a. Brasilien, Danmark, Finland och Mexico.

Faktureringen under de fem första månaderna motsvarar budgeterat värde.

Antalet anställda arbetare inom moderbolaget ökade under årets fem första månader med 824 från 9 428 den 31.12.1966 till 10 252 den 31.5.1967. Antalet tjänstemän ökade under samma period med 296 från 5 790 till 6 086.

Förslagsverksamheten

Övering. Edsman rapporterade att vid verkstadens förslagskommittés senaste sammanträde behandlades 12 nya och 2 bordlagda förslag. 6 av dessa belönades med tillsammans 6 725 kronor, 3 bordlades för vidare utredning och 5 förslag avlogs. Följande förslagsställare belönades:

G Engström, Vt 15, med 200 kronor för förslag till förenklad reparation av »sugbrytare».

E Karell, Vt 15, med 75 kronor för ett skyddsförslag.

H Lindberg, Vt 15, med 200 kronor för förslag till sektionering av 2 stansar på verktyg 853318.

A Larsson, Vt 19, med 50 kronor för förslag till verktyg för pressning av hål i stället för borming på detalj 220495/47.

I Karlsson och K-E Samuelsson, Vt 04, med 600 kronor vardera för förslag till automatisk företsning av Bruning-master.

H Gustafsson och C Nyström, Vt 16, med 2 500 kronor vardera för förslag till krok på upphängningsgalgar. Förslaget möjliggör upphängning av svetsat ankar-system (468437/13) i samband med ytbehandling (3703) av dessa.

Dir. Svensson rapporterade att kontorets förslagskommitté vid sammanträde den 12 juni behandlade 8 förslag, varav 2 belönades med totalt 150 kronor. Följande förslagsställare belönades:

B Elvhage, II, med 100 kronor för förslag till telefonbord för inbyggnad av insatserna till manöverapparater av typ DYA 11.

E Fin, X/Eob, med 50 kronor för instruktionspärm för försäljningsingenjörer.

I den diskussion som följde visningen av stillfilmen »Det ekonomiska resultatet 1966» konstaterade hr Augustsson bl. a. att 1966 års löneandel i procent av omsättningen var densamma som under 1965. Med anledning därav ville han veta om lönekostnaderna varit ett fullt så stort problem, som tidigare gjorts gäl-

lande. Han påpekade även att antalet tjänstemän ökat under föregående år, medan arbetarantalet minskat och efterlyste förklaring därtill.

Hr Skog framhöll att på grund av lönestegringarna per tidsenhet har en reduktion eftersträvat av erforderlig arbetsinsats genom mekanisering och rationalisering. Detta jämte sortimentsförskjutningar har möjliggjort att lönerna i procent av omsättningen kunnat hållas på i stort sett konstant nivå. Ökningen av antalet tjänstemän betingas av i första hand det alltmer ökade behovet av tekniskt utvecklingsarbete.

Stockholm den 12 juni 1967

OS

Ing. Nordström gav en kort redogörelse för det lokala dagsläget, där han omtalade att produktionsinriktningen nu är helt klarlagd. Alla gamla Gyllingprodukter inom snabbtelefonisidan skall tillverkas i Oskarshamn. Förberedelser har vidtagits för flyttning av Norrköpingsfabrikens Gyllingproduktion.

Personalbehovet i fabriken beräknas under året uppgå till ca 225 personer, alltså en ökning mot nu med ca 35 personer. Härtill kommer tjänstemännen med ungefär oförändrat antal.

Omställningen till den nya produktionen har naturligtvis medfört stora kostnader, som kraftigt påverkat produktionsresultatet. Genom att det tar tid att införa de nya rutinerna kan en viss variation i arbetstillgången inte undvikas.

Övering. Edsman framhöll att produktionsvolymen i Oskarshamn i hög grad blir beroende av försäljningen av snabbtelefoni. Den 25-procentiga skatten på viss byggnadsverksamhet har hittills under året bidragit till att minska försäljningen.

På hr Staffan Lindströms fråga angående tidsprogrammet för flyttningen av Norrköpings-produkterna till Oskarshamn uppgav ing. Nordström att flyttningen skall ske snabbast möjligt. Vad det gäller förrådet äger flyttningen rum först efter semestern.

Övering. Edsman meddelade att tillverkningen av Dirivox helt skall ske i Oskarshamn från september. Förrådet från Örebro skulle flyttas före semestern. Vidare skulle en del detaljtillverkning från Gröndalsverkstaden flyttas till OS.

Oskarshamn den 1 juni 1967

Ng

Dir. Engström informerade inledningsvis om läget inom T-divisionen, varvid han erinrade om att orderingången under 1966 inte nått upp till budgeterade värden, framförallt orsakat av Televerkets senareläggning av en del beställningar. Under innevarande år är orderingången hittills ungefär i nivå med budget, medan den är högre än motsvarande värde för 1966.

Faktureringen under föregående år blev ungefär som budgeterats och under 1967 har likaså budgeten uppnåtts.

Bland större order som inkommit sedan föregående sammanträde nämnde dir. Engström bl. a. sådana från Telestyrelsen, avseende kanalmodulerings- och oscillatorutrustningar för totalt 240 stycken 60-grupper i byggsätt M4. Det är det största antal 60-grupper som T-divisionen fått i en och samma beställning. Vidare har Telestyrelsen beställt systemledningsutrustning av typ ZAX 2700.

Ing. Carlsson omtalade att läget på Kh-sidan inte har förändrats i någon större utsträckning sedan föregående sammanträde. Tillverkningen av transformatorer skall ske i en takt av 6 000 per period. Inom en period skall dessutom 55 000 reläer, 450 000 fjädergrupper samt 3 000 av varje likriktartyp kunna tillverkas under resten av året.

Antalet anställda uppgick vid tidpunkten för sammanträdet till 31 manliga och 357 kvinnliga arbetare, varav 83 kvinnliga på kvällstid. Antalet tjänstemän var 11 stycken.

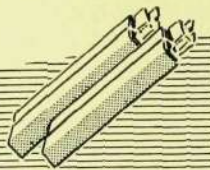
Ing. Lindström omtalade därefter att antalet arbetare vid Ng/TV uppgick till 268, varav 101 manliga. Antalet tjänstemän var 22.

Beträffande tillverkningsituationen inom TV-delen meddelade ing. Lindström att ZH-plattorna kommer att tillverkas åtminstone under resterande del av 1967. ROA-plattorna kommer förmodligen att öka något jämfört med 1966. På grund av kapacitetsbrist i TV/S har en del expressorder på ROA-plattor förlagts till Ng/TV. Provningen av dessa har dock ägt rum i Stockholmsverkstaden. Efter semestrarna kommer förmodligen ytterligare expressorder att tillställas Ng, och cirka 40 000 plattor av denna typ kommer att tillverkas under innevarande år.

Kapaciteten vid Ng/TV kommer därvid att vara helt tagen i anspråk, och personalstyrkan måste ökas under hösten.

Norrköping den 6 juni 1967

Vy

Disponent Gustafsson omtalade i sin lokala dagslägesöversikt att den lackeringsutrustning, som för närvarande håller på att monteras, beräknas bli klar för produktion inom kort. Kapaciteten i denna kommer att bli mycket stor, varför man kan förmoda att ytterligare lackeringsarbeten måste förläggas till Visbyfabriken.

Den provningsrobot, som Visbyfabriken blivit utlovad, kommer inte att installeras förrän Ingelstafabriken erhållit en dylik. Detta med hänsyn till att man i IN skall slippa utbilda konventionell provningspersonal utan direkt kunna använda sig av robotprovning.

Beträffande tillverkningen av olika detaljer meddelade disponent Gustafsson att RAB- och RAF-reläerna skall öka till 35 000 per period, medan produktionen av RAH minskar från nuvarande 15 000 till 10 000 per period fr. o. m. period 17. För RCR motståndsrulle är ingen förändring känd, medan RAE 18 minskar något till förmån för RAE 898. Tillverkningen av RAG 500 är för närvarande 6 000 i perioden och tillverkningsstakten kan förmodas öka något. Antalet maskintimmar skall minska från nuvarande 2 800 timmar i perioden till 2 500 i perioden. Reläetsproduktionen kommer att uppgå till 2 000 satser i perioden. Reläsatser grupp 4 skall öka till 600 från nuvarande 500 fr. o. m. period 32. Vidare kommer Visbyfabriken i högre grad få hjälpa till med provning av reläsatser, som produceras inom andra enheter, och man avser därför att anställa personal så att ytterligare en kurs för provare kan hållas.

Hr Barnard undrade om man inte kan rationalisera ytterligare på redan befintliga enheter inom koncernen i stället för att decentralisera tillverkningen inom och utom Sverige. Han undrade även hur den framtida sysselsättningen inom koncernen kommer att utvecklas.

Överingenjör Edsman påpekade att den nuvarande orderstocken medger en produktion som räcker cirka 14 månader, vilket måste anses som tillfredsställande i ett konjunkturellt då praktiskt taget hela industrin i övrigt fått vidkännas betydande motgångar och kan erbjuda korta leveranstider.

För Visbyfabrikens del kan man förvänta sig en väsentligt ökad reläetsproduktion med anledning av de stora order som Telefonstationsdivisionen för närvarande innehar. Vidare hoppas man kunna

bygga upp en slagkraftig verktygsavdelning vid Visbyfabriken, där man kommer att eftersträva så korta genomloppstider som möjligt för att snabbare kunna realisera idéer i produktionen.

Beträffande lokalisering av fabriker till utlandet nämnde överingenjör Edsman att LME ofta möter krav på fabrikation inom de länder där man har omfattande försäljningsverksamhet.

Visby den 28 maj 1967

KV

Dir. Åkesson framhöll i sin dagslägesöversikt att konjunkturen för svensk industri i allmänhet fortfarande kan betraktas som mindre gott. Efterfrågan på arbetskraft är för närvarande 30-40 procent lägre än för ett år sedan. Antalet sysselsatta inom industrin i sin helhet har på ett år minskat med ca 5 procent.

Orderingången vid KV har varit tillfredsställande under början av innevarande år, och utfallet ligger för närvarande ca 15 proc. över föregående års nivå. Hela ökningen är att hänföra till exportmarknaderna, framförallt till USA.

Ing. Alsheden kunde därefter berätta att två stora order från Irak är aktuella, vilka motsvarar ungefär tre veckors produktion av papperstelefonkabel.

På plastsidan hoppas man kunna behålla de marknader som upparbetats i bl. a. USA, Australien, Hongkong och Spanien, samtidigt som nya marknader såsom Brasilien och Holland bearbetas för att täcka den kapacitetsökning, som erhålls då Hudiksvallsfabriken kommer i gång med tillverkningen av PVC-tråd.

Herr Edman föreslog att en ny ordningspristävling i likhet med den som tidigare genomförts vid KV anordnas i syfte att ge ökad trivsel och trevnad inom de olika avdelningarna. Företaget skulle kunna indelas i 15 till 20 grupper, vilkas ordning därefter bedömdes av en jury på cirka 5 personer. Tävlingen skulle omfatta andra halvåret av 1967 och priserna skulle kunna utgöras av någon form av diplom.

Disponent Eklöv ansåg idén värdefull. Han menade dock att det skulle räcka med två personer i den jury som bedömde ordningen.

Nämnden utsåg ingenjör Broberg och herr Edman att vara sammanhållande i denna fråga.

Ålvsjö den 11 maj 1967